

LAIKAS

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 9 DE MARZO — KOVO 9 D. 1961 M.

KAM VISA TAI?

PRADŽIA

Vasario mėn. tarp 9 ir 14 dienų kaip dr. Guy Pieter liūdija, Kongo, Katangos provincijoje prie Kolwezi kasyklų buvo nužudyti: I-s Kongo primieras Patrice Lumumba, senato vicepirm. Joseph Okito, jaunimo ministras Maurice Mplo, Rytų Kongo prov. prez. Jean Pierre Finnant ir kiti Sovietų Rusijos šalininkai, dėl kurių mirties Kongas skilo pusiau ir užsiriebė civilinis karas. Trys pietinės provincijos: Leopoldville, Kasai ir Katanga su Kongo prez. Joseph Kasavubu, premieru Joseph Ileo, Kasai prez. Albert Kalonji ir Katangos valdovu Moise Tshombe pasirašę tarpusavio gynybos paktą žada nugalėti lumumbistus, Ekuadoro Rytinį ir Kivu Kongo provincijas bei Antoine Gizenga, sovietų peršamą daugkailį Kongo "primierą", kurį, kaip tokį, pripažino visos ne tik komunistų dominuojančios valstybės, bet ir Arabų suvienytos valstybės (su kurioms dėl nekultūringų demonstracijų Belgija nutraukė diplomatinis ryšius), Kuba su trijų dienų gėdulu bei iš raudonosios Kinijos gautųjų patrankų šaudymo demonstracijų išreiškimu, kai kurios Afrikos valstybės ir kiti. Sovietų Rusija reikalauja atstatyti JT gen. sekretorių Dag Hammarskjöld — "pagrindinį Kongo žmogūdį" ir siūnia ginklus lumumbistams, bet Kennedy sudrauzia ir ruskelis aprims ta. O Tanararivo mieste, Madagaskaros sostinė, prez. Philibert Tsiranana rūmuose susirenka vyriausis susiskaldžiusio Kongo vadai: prez. J. Kasavubu, primieras J. Ileo, A. Kalonji ir M. Tshombe su lumumbistų vadais ir priešakine figura Antoine Gizenga.

KAIP BUS:

GERAI AR PRASTAI?...

Dar ir dabar tebėra spėliojama "kaip bus". Vieni dar tebesigaili Nixono ir gązdina, jį dabar prie Kennedy "bus prastai", kiti gi, kad dabar bus ir jau yra labai gerai, o prie Nixono būtų buvę "blogai". Kard. Cushing dėl rinkimų kovos metu nepiktinaudojimo religinių ar kitokių klausimų skaldančių amerikonių tautą buvusiam viceprez. Nixonui pareiškė pagarbą suteikdamas jam 1960 metų "geros valios žmogaus" titulą. Jog Kennedy iš 69 milijonų balsų, rekordiniai maža persvara vos (150.000 balsų skirtumu) laimėjo. Tiesa, padėtis labai įdomi — mažas kelmelis didį vežimą keberiošt ir be elektroninės prezidentų rinkimo mašinos apgriovė.

EISENHOWERIO PASIEKTOS VIRŠŪNĖS

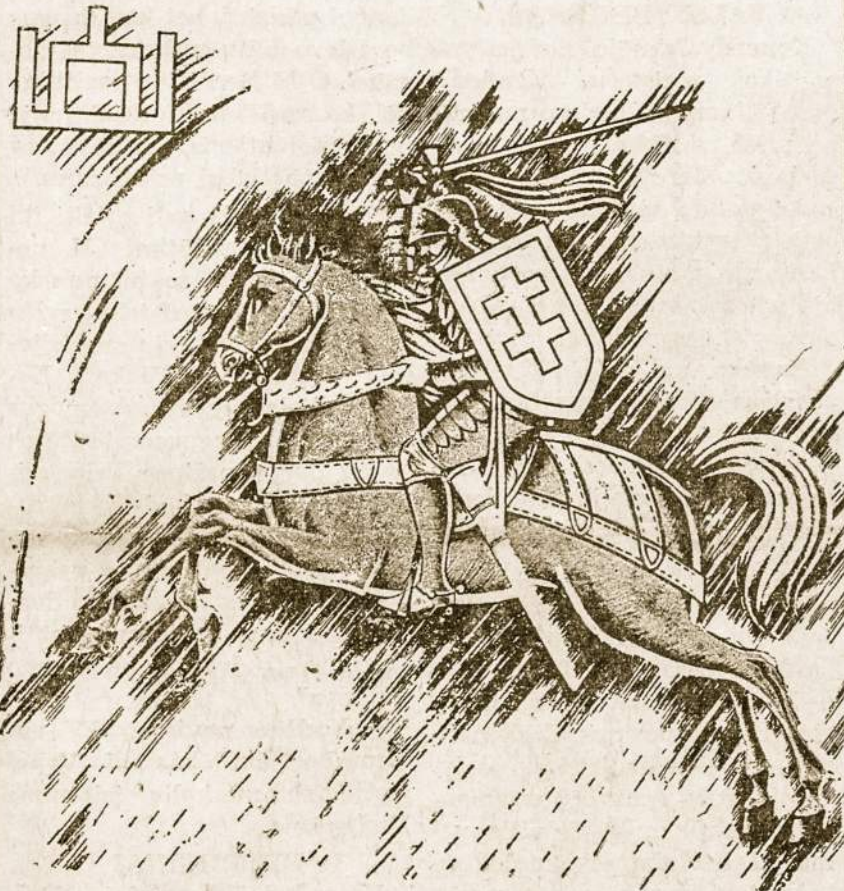
Joseph Alsop (NYHT) tvirtina, kad Eisenhoweris "atvedė

Ameriką į nebūtas viršūnes", kur laimėjimai yra nusėti sudaužytų vilčių ir sunaikintų "minkštos politikos" svajonių skeveldrom, pastebi N. Y. Staats Zeitung u. Herold komentatorius.

KENNEDY ŠAKNYS

Svarbu jog pūsti, bet Kennedy kalbėjo aiškiai, kad ves aiškia vidaus ir užsienio JAV politiką atitaisydamas praeities klaidas, jungdamas jaunų vyrų valstybinę tarnybą suraš labai ge-

išsmuko pro užpakalines duris, kad nesiaiškinus žurnalistams apie pakrikusią respublikonų organizaciją, kurios vadas buvo jis, kad laimėjo demokratas Kennedy. Mat Nixonui pralaimėjus, gubernatorių taikstosi bent sekančiuose 1964 metų kandidatų rinkimuose laimėti, iš kurių dabar Nixonas buvo išstūmęs. Už tokius šposus sąskaitas suvedė viena Californijos apylinkėse gyvenanti dvipartinė šeima: Vyras, demokratas, užsigulęs

1918 - 1961

rai žinomus ir net keliuose senato ar kitur pavestuose pareigose ko puikiausiai įgyvendintais gabumais tarnautojus, skirs diplomatus mokančius to krašto kalbas ir tt. Sakė, kad Castro, p. Kruščiovui, Chou En-lai, Titui, Nasserui ir Nehruvi bei kitiems pataria nebesižavėti nežabotom maskoliškų bosų-capatų nuotakom ir užgaidom, kurios demoralizuoja laukinius, nes nuo dabar pradeda Amerika žygiuoti ir neleis pūsti atgyvenusias politines pažiūras. Sakėsi, kad ir Lietuvos skriauda nebus kaip prie Eisenhowerio nuo Jhon F. Dulles pavadžio nutrukusio naudojama vien tik Kruščiovui nubaidyti nuo kitų kraštų. Jog ir "pažangieji" sugrižę iš tėvynės apsilankymo kai užklausi, kas ten gero, atrežia: "Viskas gerai, bet aš daugiau Lietuvon nebevažiuoju".

Tad užsienio politika bus veiklesnė, laisvei ginti bus panaudotas darbas, veiksmas, bet ne gržūs ir raminti žodžiai.

ŠISTAS IŠ...

Journal American aprašo kaip kritus New York respublikonų tvirtovei, guber. Rockefelleris

stebėjo rinkimus per televiziją ir triumfavo, kad Kennedy laimė. Jo žmona, respublikonė, negalėjo pakęsti tokio vyro džiaugsmo ir neklausimo televiziją uždaryti, griebė peilį ir vyrą vietoj nudūrė.

BE TO

Kennedy propagandos mašina nepritrūko dolerių, energijos ir žmonių. Kennedy tėvas, 71 m. amžiaus Joseph turi apie 200 milijonus dolerių vertės. O John F. Kennedy, be iš tėvo gauto turto, gabumų, mokslo, valstybinės patirties; be garbingos ir pinigingos šeimos tradicijų dar turi vieną retesnę ypatybę-jaują ir gražią žmoną, Jacqueline Kennedy, kurios nosis, pagal grožio reikaluose igudusius žinovus, yra paskutinės mados reikalavimas atitinkanti, ir dėl to daug amerikiečių moterų chirurgijos pagalba prezidentienišką nosį įsigija.

Dėl nosies operacijos, š. m. vasario 26 d. Rabat, Moroko sostinėj mirė 52 m. amžiaus karalius Mohamed V. Jo sostą užėmė jo sūnus princ. Muley Has (Nuketa į 2 pusl.)

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

No. 636922

COPIES
ARGENTINO
CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Concesión No 4289

Tarifa Reducida
Concesión No 4015

LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFO S. LOZORAČIO ŽODIS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS DIENAI

Štai vėl atėjo Lietuvos Nepriklausomybės diena kiekviename laisvame krašte, kurio nepasiekia sovietų ranka, smaugianti žmonių ir tautų laisvę, mes, užsienio lietuviai, minime žymiausių mūsų naujosios istorijos įvyki — vasario šešioliktosios aktą. Tuo aktu atstaciūs 1918 metais Lietuvos valstybę, buvo atidarytas mūsų tautai laisvo kūrybingo gyvenimo tarpas, kuriame lietuviai trumpu laiku sukūrė moderninę valstybinę, socialinę, ekonominę santvarką. Tai buvo atlikta vien mūsų pačių jėgomis bei ištekiais. Nuo 1918 metų ligi sovietų įsiveržimo į Lietuvą 1940 metais Lietuva buvo paėmusi iš užsienio tiktai apie 18 milijonų dolerių paskolų, taigi mažiau negu dabar Vakarai per vieną savaitę išleidžia Kongui.

Ta aplinkybė, kad Lietuva vis dar yra Sovietų Sąjungos okupuota padaro mums šią šventę dar reikšmingesnę. Nes švesdami ją, mes atstovaujame visą tautą, milijonus lietuvių, kurie savo krašte neturi teisės išreikšti net atsiminimą apie savo valstybę, kuriai jie dirbo bei aukojosi ir kurios nepriklausomybę sunaikino Sovietų Sąjunga šią praeitį mėnėti yra sovietų draudžiama ir baudžiama. Bet okupacinė valdžia ne tik kėsina išrauti praeitį iš mūsų tautos širdies. Ji siekia taip pat lietuvių viltį ateičiai. Todėl vilties palaikymas bei ūgdymas sudaro vieną užsienio lietuvių uždavinių ir vasario šešioliktosios minėjimo reikšmę.

Neseniai vienas okupacinės valdžios atstovas, Lietuvos komunistų partijos sekretorius pareiškė vyriausiam soviet Maskvoje, kad pasaulyje nėra tokios jėgos, kuri galėtų pasukti Pabaltijo tautas iš sovietinio kelio, kitaip sakant — padaryti galą Lietuvos, Estijos ir Latvijos okupacijai. Tačiau tokia jėga vis dėl to egzistuoja. Jeigu jos nebūtų, bolševikai nebijotų praeities atsiminimų žmonių širdyse, nebaustų už tautos šventės minėjimą, nefalsifikuotų tiek senovės, didžiųjų kunigaikščių, tiek naujosios Lietuvos istorijos, nesalintų bet kurios tautinės minties pasireiškimo literatūroje, mene ir moksle. Toji jėga egzistuoja ir veikia: tai gimtas žmonėms prisirišimas prie laisvės ir teisybės. Dėl to nei viena tauta, absoliučiai nei viena, nėra priėmusi bolševikų santvarkos ar prisijungusi prie Sovietų Są-

jungos savo noru, laisvą pasirinkimu. Dėl to bolševikai yra apsupti visuotinės neapykantos kiekviename krašte, kur jie smurtu įsibrovė. Tad komunistų pareiškimai, kad Lietuvos okupacija esanti galutinė turi tiek pat reikšmės, kiek buvusio sovietų sąjungininko Hitlerio savo laiku skelbti grėšiniai, kad nacional-socialistų Reichas stovėsias tūkstantį metų.

Taigi, ne tie komunistų žodžiai yra gresmė Lietuvos ateičiai, bet jų veiksmai, nukreipti prieš lietuvių tautos dvasinę ir fizinę egzistenciją. Iš ilgos tokių veiksmų eilės aš paliečiu šį kartą du dalykus: rusinimo akciją ir Lietuvos gyventojų skaičiaus sumažėjimą.

Nėra abėjojimo, kad bolševikai, dedamiesi neva internacionalistais, varo Lietuvą pastoviai rusinimo akcija, brukdami rusų kalbą pirmaisiai mokyklose ir siųsdami vis daugiau rusų į mūsų kraštą. Ši akcija yra juo ryškesnė, kad okupacinė valdžia yra izoliavusi Lietuvą nuo Vakarų ir nukirtusi jos natūralius ryšius su Vakarų kultūra, kurios įtakoje lietuviai nuo šimtmečių ūgdė savo tautinę kultūrą bei civilizaciją. Šitokiomis aplinkybėmis kiekvienam šeimyniniam židiniui krašte atitenka uždavinys saugoti ir perduoti paumui tas tautines, religines, bendrai žmoniškas vertybes, kurios sudaro neatimamą lietuvių dvasios elementą.

Okupacinės valdžios atliktas Lietuvoje gyventojų surašymas paliūdija, kad lietuvių skaičius ne tik nėra padidėjęs, bet dargi yra daug sumažėjęs palyginamai su laisvosios Lietuvos laikais. Tai yra pasekmė tremimų ir kitų sunkių persekiojimų, kurie priklauso prie sovietų okupacijos politikos esminių metodų. Joks kitas sovietų pavergtas kraštas, išskyrus Estiją, nėra nustojęs tiek žmonių kiek Lietuva. Tie sunkūs nuostaliai galėtų neigiamai paveikti Lietuvos ateitį, jeigu jie nebus išlyginti papildintu tautos prieaugiu. Juo gausesnė bus tauta ir ypač juo gausnesnis jaunimas krašte, juo didesnis bus atsparumas rusinimui ir iš viso bolševikų akcijai, belaukiant laisvės ateity.

O ateitis negali priklausyti sovietams ir komunizmui, bet laisvei, — tai laisvei, kurios troškimas niekada ligšiol istorijoje nebuvo užgesęs.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

● Kijeve sušaudyti penki ukrainiečiai nacionalistai, apkaltinti kontrarevoliucine veikla ir konspiracija prieš sovietinį režimą.

(E) VLIKO sveikinimai inauguracijos proga. Naujojo JAV prezidento inauguracijos proga, VLIKO pirmininkas pasiuntė sveikinimo telegramas naujam JAV prezidentui, viceprezidentui ir valstybės sekretoriui. Iš visų gauti padėkos laiška, kuriais reiškiamą viltis, kad Lietuva susilauks laisvės, kurios ji taip nori ir kurios siekia. — Sveikinimus pasiuntė ir visa eilė kitų lietuviškų institucijų, kurios taip pat gavo prielankius atsakymus.

CHICAGOJE 3,550,404 GYVENTOJAI

Washingtonė peskelbti galutini 1960 m. gyventojų surašinėjimo duomenys. Pagal juos dešimtyje didžiausių JAV miestų yra tiek gyventojų: New Yorke — 7,781,984, Chicagoje — 3,550,404, Los Angeles — 2,479,015, Philadelphijoje — 2,002,512, Detroite — 1,670,144, Baltimorėje — 939,024, Houstone — 938, 219, Clevelande — 675,050, Washingtonė — 763,956 ir St. Louis — 750,026.

LIETUVIŠKAS FILMAS BUVO NUSIŪSTAS Į PARYŽIŲ

(E) Vasario viduryje į Paryžių iš Lietuvos buvo pasiūstas filmas "Gyvieji didvyriai" ir demonstruojamas sovietinės atsto-

vybės ryšium su Stalingrado kautynių metinėmis. Filmą palankiai recenzavo tik komunistų organas "Humanité".

● Daily Telegraph skelbia, kad sovietų kariuomenės daliniai įsikūrė Afganistane, Herate.

● (E) Dr. A. Trimakas, VLIKO pirmininkas, š. m. vasario 2 d. lankėsi Valstybės Departamente, Vašingtone, kur J. Kajeckas, Lietuvos atstovas JAV, jį pristatė naujesiems Valstybės Departamento pareigūnams, kurie susiduria su Lietuvos reikalais. Per daugiau kaip valandą užtrukusį pasikalbėjimą buvo paliesti įvairūs su Lietuvos laisvės byla susiję klausimai, o taip pat naujosios administracijos užsienio politikos pagrindinės gairės ir tarptautinių įvykių raida. Vašingtono nusistatymas Lietuvos laisvės bylos reikalu pasilieka nepakeistas. Lietuvos okupacija nepripažįstama ir lietuvių tautos laisvės kova teigiamai vertinama. Lietuviai linkimai greičiau sulaukti laisvės rytojų.

K. BIELINIO ATSIMINIMŲ 3-sis TOMAS

(E) Baigiamas ruošti Kipro Bielinio atsiminimų trečiasis tomas ir netrukus eis į spaustuvę.

Okupuotoje LIETUVOJE

NETIKĖTAS PAVOJUS

"DROBĖS" FABRIKUI KAUNE

(E) To fabriko kaminas perplyšo išilgai gresė sugriūti. Buvo užverbuoti drąsūs savanoriai šaltkalviai, kurie kamina apjuosė keliomis matolo puostomis ir tuo išvengta jo nugriuvimo.

(E) Lietuviškos radijo transliacijos iš Vakarų per Madrido, Romos ir Vatikano stotis Lietuvoje yra nevienodai girdimos (žiūrint vietovės ir trukdymų), bet girdimos. Lietuvos komunistiniams vadams tai yra tikra rakštis. Neseniai jie per "transliacijas užsienio lietuviams" smarkiai puolė ypač Madrido lietuviškas transliacijas. Jų pyktį galima suprasti. Lietuviškos transliacijos griaua visus blefinius ir melagingus sovietinės propagandos teigimus ir jie prieš tai teturi tik vieną ginklą — paleisti į darbą kiek galint daugiau trukdymo stočių ir koliotis, koliotis. Tačiau Lietuvos gyventojai vistiek klausosi laisvojo pasaulio lietuvių transliacijų. Jei to girdimumo nebūtų, ir komunistiniai propagandininkai taip nesikarščiuotų dėl Vakarų transliacijų.

ŽEMĖS ŪKIO MAŠINOS BLOGOS KONTRUKCIJOS IR NEPAPRASTAI GREIT GENDA

(E) Lietuvos žemės ūkio darbuotojai skundžiasi, kad kolchozams ir sovchozams teikiamos žemės ūkio mašinos esančios blogos konstrukcijos ir ne-

paprastai greit genda. O sugedusias mašinas vėl sunku greit remontuoti, tai nėra atsarginių dalių. Daug darbų reikia atlikti rankomis, kai nėra mašinų.

ĮMONĖSE DAUG NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ

(E) Lietuvos įmonėse būna tiek daug nelaimingų atsitikimų, kad Vilniaus "Tiesa" tam reikalui paskyrė net vedamąjį. Daug kur neskiriamas reikiamas dėmesys darbo apsaugai. Ypač elektros įrengimų srityje būna daug nelaimių dėl sugedusių laidų ir panašiai.

YRA KOLCHOZŲ, KUR GAUNAMA TIK 6-8 CENTNERIUS GRŪDŲ

(E) Iš žemės ūkio darbuotojų pasitarimo Kaune paaiškėjo, kad yra eilė kolchozų, kur dar ir dabar gaunama tik 6-8 centr. grūdų iš hektaro.

ŠIAUDAI TOKIE BLOGI, KAD GALVIJAI NĖEDA

(E) Pereitų metų derliaus šiaudai kolchozuose ir sovchozuose esą tokie blogi, kad galvijai jų visai nenori ēsti. Dar būtų išėitis, jei būtų galima šiaudus susmulkinti, bet tam dažnai trūksta mašinų.

DIDELĖ GYVENVIETĖ TETURI TIK VIENĄ MAISTO PARDUOTUVĖ

(E) Baltosios Vokės gyvenvietė žymiai išaugo, bet joje veikia vis dar tik viena maisto produktų krautuvė. Panašių skundų plaukia ir iš kitų mažų miestelių. Juose per mažai butinių prekių krautuvų.

(atkelta iš 1 pusl.)

son II. Velionis, nuo 1927 m. 17 m. amžiaus užėmęs sostą, daug turėjo pargyventi per tuos 26 metus būdamas 9 milijonų tautiečių monarku. Corcega ir Madagaskaros salose praleidęs tremtį, 1955 grįžęs pas savuosius, po kelių mėnesių iš prancūzų iškovojo nepriklausomybę. Tad dėl jo mirties, Charles de Gaulle pasiuntė kar. Hasson II užuojautos telegramą.

RITUALINIS ŽUDIMAS

"Sveikas žmogžudy!" skelbė plakatai JAV valstybės Kruščiovui bevandrovant. Dėl ko teikia garbė "taikos" papūgai?

Jog gerai visi prisimename kad žinia, Rytų Berlyne darbininkams išėjus su akmenimis rankoje prieš raudonuosius maskolių tankus nuskambėjo ne tik žaibo greitumu per visą pasaulį, bet ir sudrebino patį raudonųjų širšyną Maskvoje, kai skaitlingose kacetuose prasidėjo riaušė, bet ką sakė Amerika?

Prisimename ir Lenkijoje Poznanės "teatra", o kiek vėliau kai Nagy vyriausybė iš Budapešto su "Molotovo kokteilais" išsvilinė draugus maldavo tik ginklų paramos, o ne amerikiečių kraujo. Tačiau Amerika galvojo, kad vengrų kraujas — tai ne Libanono nafta, juo gerbuvio nepakelsi ir "caro nepadraivinsi", tepasimokina korimo meną, gal mums švelnesnę kilpą susuks. Lenkai ir kiti būtų ėję Vengrijos keliu, bet pamatė kad tas menas amerikonių nedomina, vos bepradėję sustojo. O Nikitos

rikiečių turistų Rusijoje paliko nemažą dolerių ir buvo apšaukti šnipais. O iš ten, per tą patį laiką, vos 772 asmenys, iš kurių nauda likosi nedaugiau kaip nuli, nes visiems maskolų turistams buvo įsakmei draudžiama ne tik rodyti kokį nors pasigėrėjimą, gyvenimo sąlygomis, bet ir pirkti, iškeisti ar palikti iš sovietijos atsivežtą daiktą.

Šių "kultūrinių" santykių reikšmės klausimas sukelia gilų susirūpinimą galvojančių amerikiečių tarpe.

Jog tokių komunistinių "kultūrinių" santykių sukelti neramumai Japonijoje, ne tik panaikino prez. Eisenhowerio kelionę į tą kraštą, bet ir "kultūrinių grupių-šokėjų, muzikų "uždarbių" buvo samdomi riaušėninkai socialdemokratai.

Valdantieji komunistai gerai pažįsta ir supranta mus. Jie, taip pat, labai aiškiai ir atvirai pareiškė jog mūsų nekencia ir iš tikrųjų nori mus "palaidoti". Jie neturi tikro noro geriau mus pažinti, o tik "sunaikinti mus".

TINKAMAS

VALSTYBININKAS

Kennedy laimėjo, nes jis yra politikos meistras. Kennedy parodė, kaip jis sudaro nuomonę, prieš tai išklausęs kitų iš visų pusių. Jis išstudijuoja klausimą, padaro sprendimą ir tada eina prie kito dalyko. Jei kas nesiseka, nenusimena, nesigriebia kitos minties, bet sustiprina pastangas padėčiai taisyti.

Jis sako, kad kai jūs klausiate paskirus žmones patarimo, jūs gaunate skirtingus atsakymus, bet jums priklauso pasirinkti, su kuria nuomone jūs sutinkate.

KENNEDY PATARĖJAI

Visi vyriausybės kabineto postai yra svarbūs. Todėl svarbu, kad į visus juos patektų igudė ir trokštą krašto gerovei pasidaruoti valstybininkai, kurie yra palinkę prie diplomatinės tarnybos ir įstengia dalyvauti tokioj gausybėj visokių reikalų kamšaty ir viską pamatyti bei simpatingu žodžiu, kalba ar šypsniu savon pusėn pakreipti.

Prieš I-jį pas. karą, prie valst. departamento valst. sekretorio Hull įstaigos dirbo 921 tarnautojas. Užsienio santykius tvarkė 17 Ambasadų atstovaujančių 61 valstybė apie 4.000 tarnautojų.

Dabar dešiniąja Kennedy ranka yra Dean Rusk, 51 m. Oksfordo ir Berlyno universitetų bei Rhodes mokslininkas, prieš devynius metus buvo valst. departamente, bet po smarkios kalbos, nes tada jis buvo žymiai jaunesnis, nukrypo iš Trumano ištežusios linijos ir turėjo atsiseikinti. Rusk padejėjais yra Chester Bowles ir Mennen Williams bei prie JT ambasadorium Adlai Stevenson, Kruščiovo tariamasis draugas, užsieninėje politikoje bus gana didelis. Ar tai bus gera, ar ne, tai jau kitas klausimas. O be to, dabar jie dar turi 23.455 tarnautojus: 6.531, Washington, 710, kituose JAV miestuose, 6.444, užsienio valstybėse, 9865, yra užsieniečiai. Jie visi gyvena 94 Ambasadose atstovaujančias 98 valstybes ir 172 konsulatų. Savisaugos sutartis JAV yra sudarę su 42 valstybėm. Gynybos sekretorium yra Robert S. McNamara. Jis padarė didį piniginių pasiaukojimą, nes pasi-

traukė iš Fordo įmonės pirminko pareigų.

KAIP SUKAS TAS SUDETINGAS MALŪNAS

Kai bolševikai vienus šaudo už tikėjimą, kitus karia už tėvynę, o trečiuosius naikina už kvailumą ir remia tautinius laisvės judėjimus Vakarų kolonijose, nes tokią paramą tik komunizmo sėklą plačiai suželdina, Maskva vienbalsiai diktatorišką manifestą dūduoja:

"Svarbiausias šių metų rezultatas — spartus pasaulinės socialistinės galios ir tarptautinės įtakos didėjimas, aktyvus koloninės sistemos, daugumos nacionalistinio išsivadavimo judėjimo smūgių, irimo procesas, klasių kovos stiprėjimas kapitalistiniame pasaulyje; tikra taikos jėgų persvara prieš karo jėgas užtikrina pergalę".

Gražiai F. Dostojevski apšneka: "Socializmas nėra darbininkų klasių klausimas. Jis visų pirma yra ateistų klausimas. Jis yra Babilono bokšto problema, kurios esmė sudaro tai, kad babiloniškas bokštas statomas ne dangui pasiekti, bet kad dangus be Dievo būtų nukeldintas žemėn". O N. Berdiajev paaškina dėl ko rusiškai kultūrai ir ją besigainojantiems kaimynams socializmas labai prie širdies.

"Rusiška siela gali prieiti iki apsvaigimo pražūtimi. Ji ne daug ką vertina, mažai prie ko prisirišusi; ji neturi tokių ryšių su kultūra, nėra taip tradicijomis suveržta, kaip Vakarų Europos siela. Rusiškas žmogus itin lengvai pergyvena kultūros krizę, dar nepažinęs kaip reikiant kultūros. Iš čia kyla rusiškam žmogui būdingas nihilizmas". Ir tas pats rusas pabrėžia: "Tikėjimas į Dievą yra dvasios išdidumo pažimys, o netikėjimas — dvasios plokštumo pažimys".

O sulipdžius naująją JAV vyriausybę tečiulbama apie Vakariečių su maskoliu įsitūpimą Viršunėsna.

NUODUGNIAI

Kaip žydai Šventajame Rašte siuntė pasiuntinius Pažadėtosios Žemės užkariavimui ištirti, taip ir Kennedy, be jokios reklamos, kaip turistus siunčia Maskvon atomo mokslininkus, kad susitiktų su tenykščiais atominių smagenim kad jie išminktų išriškintų, ištirintų atominių bombų ritinimo uždraudimo galimybes. Federick Kuh rašo, kad Techonogijos Massachusetts Intituto prof. Walter W. Rostow, J. Wiesner ir Cornell Instituto prof. J. Orear susitiko su Rusijos atomo mokslininkais, tarp kitų: prof. Peter Kapica ir Igor Tamm bei balistinių sviedinių vadas maršalas Kiril Maskolenko, Pasimatymo vaisiai neskelbiami, nes ruskeliai be Kruščiovo nieko neprižadėjo, ir dėl to, Kennedy nesukba Viršūnių pasimatymams, o laukia kol žemesnieji susiras susitarimų kelius. Užklaustas apie pasimatymą su Kruščevu, pareiškė:

"Turint galvoj naudingumą tokių pasimatymų, bet taip pat, atsižvelgiant, kiek mus yra žinoma, ir į Nikitos planus, turiu prisipažinti, kad nesu girdėjęs pasisiūlimo į JAV-es važiuoti".

Ir kol Nikita vėl iš naujo Lenino "komunizmo bibliją" persityguoja, Kennedy asmeniškai

laišku praneša, kad ir nuostabiai puikiai igudęs griežti "Lenino" biblišku smuiku Nikita, Viršūnių koncertan tebus išleistas, jei sutiks diplomatinės kelnes pasisiudinti. JAV Amsabasadorius Maskvoje Llewelly E. Thompson nėra vien gandonešis, bet jam yra pavesta pranešti, kad JAV prezidentas nebus patenkintas propgandinės muzikos komedija, ir reikalauja įrodyti rimtesnį subrendimą diplomatijoj. Į tai Kruščiovas diplomatiškai pasiskelbė kad esąs priverstas "taikingais" reikalais zilioti po savo raudonąją imperiją ir turi butinai aplankyti Sverdlovską, Siberiją visą apsukti bei Aziją centrinę, o po to Afrikon, raudonuojančiųjų juodukų brožudiško meno pamokyti yra prisizadėjęs. Kovo 7 d. prasidedančioj JT sesijon siunčia Andrei Gromyko globoje Arkady Sobolev, Valerin Zorin, Zorio Mironova, Sergei Lapin ir kitus dvigubai galvojančius svarstyti visą pasaulį dominančius 38 klausimus. Ton sesijon vyksta Ghanos prez. Kwame Nkrumah ir tikisi užsukti Washington kad pasimačius su Kennedy.

APSILANKYMAI

Henrich von Brentano, Vak. Vokietijos ministras lankosi pas Kennedy ir sutaria suderinti prekybos bei ekonomijos nesklandumus, pakelia markės vertę (4 m. vienas dol.) ir sutaria padėti atsilikusiems kraštams. Nuoširdžiu 3 val. susibėgimu Kennedy su John G. Diefenbaker, Kanados premieru Washington sutaria visais juos liečianšiais klausimais. Macmillan su Adenauer irgi be susitarimų Londone neapsėjo. Prancūzai palaidė erdvėsna žiurkę ir vėl ją gyvą sugavę, su vokiečiais sutaria bendrom jėgom spirtis prieš išorinius ir kitokius priešus.

Sovietų prez. Leonid Brezhnev skrisdamas į Rabat Maroko sostinę, Viduržemio jūros pakraštį susitiko su prancūzų II-18 naikintuvais, kurie apšaudydami tokią aukštą asmenybę užsipelnė baisiai gazdinančios notos, reikalaujančios nusikaltėlius mirties bausme nubausti. Prancūzai atsiprašė, o maskoliai ramiai sau sprasminių naikintuvų "Mig" siuntą Ghanos respulikai įteikė. L. Brezhnev lankėsi Maroke, Ghanos ir Gvinėjos respublikose, kurių buvo visur nuoširdžiai sutiktas.

Rabat, Maroko sostinė, Dar es Salam karaliaus rūmuose prie uždary durų bendrai kovai bei susijungimo klausimais buvo susirinkę Maroko karalius Hassan II su ministru Almed Buceitta ir kitais, Tuneso valdovas Habib Borguiba su ministrais: Sado Mokkadem ir Mohammed Masmudi ir Alžerijos sukilėlių premieras Ferhat Abbas su ministrais: Krim Belkacem ir Ahmed Bussouff bei kitais tų valstybių vadais.

Kovo mėn. 5 d. Anglijos Karalienė Elzbieta II su princu Pilypu, su visom pagarbiom iškilnėm buvo priimti popiežiaus Jono XXIII. Spauda spėlioja, kad but tai nuopelnas neseniai lankiusio Vaticaną anglikonų primo dr. G. Fisher. Nors sakoma kad tik mandagumo vizitas, bet savaime užsimezga nuoširdūs (nukelta į 3 pusl.)

VASARIO 16-SIOS PROGA NAUJOJI JAV VYRIAUSYBĖ REIŠKĖ VILTĮ, KAD LIETUVA SUSILAUKS VĒL LAISVĒS

Lietuvos nepriklausomybės sukakties aidas visame laisvajame pasaulyje paryškino simpatijas lietuvių laisvės troškimams.

Amerikos kongresui įteikta nauja rezolucija Pabaltijo reikalui.

(E) Ir šiemet Lietuvos nepriklausomybės sukaktis, paminėta įvairiomis datomis ir įvairiomis formomis, sukėlė simpatijų Lietuviai bangas visame pasaulyje. Nepasigirdo nė vieno balso, kuris būtų lietuvių tautai pataręs apsiprasti su dabartine okupacine padėtimi. Priešingai, daugelyje atvejų buvo šiltai pritarta lietuvių tautos laisvės troškimams ir iškvepta naujų vilčių ateičiai.

Džiuginančios žinios pasigirdo ir šiemet iš Vašingtono, JAV sostinės. Lietuvos Atstovas Vašigtone, J. Kajeckas, prieš pat Vasario 16-ją gavo iš JAV Valstybės sekretoriaus (užsienio reikalų ministerio) Dean Rusk laišką, kurio patikinamas senas JAV nusistatymas nepripažinti statusquo Lietuvoje, o taip pat reiškiamas viltis, kad Lietuva susilauks vėl laisvės.

Šitas patikinimas tuo labiau įdomus ir svarbus, kad yra padarytas po daugybės pranešimų ir gandų apie tariamą naujosios Amerikos vyriausybės posukį į artimą koegzistenciją su Sovietų Sąjunga.

AMERIKOS KONGRESUI ĮTEIKTA NAUJA REZOLUCIJA LIETUVOS IR KITŲ PABALTIJO TAUTŲ LAISVĒS REIKALU

Amerikos Lietuvių Tarybos ir kitų Lietuvos laisvinimo veiksmų artimo santykiavimo su JAV Senato ir Atstovų rūmų bei vyriausybės sluoksniais pasekoje šiemet, jau vasario 6 d., senatorius Thomas A. Kuchel įnešė į Senatą rezolucijos laisvę. Atstovų rūmuose atitinkamą rezoluciją įteikė Kalifornijos kongresmanas Glenard P. Lipscomb. Tokiais atvejais paskiau abi rezolucijos atitinkamose komisijose suderinamos ir priimanos abiejų rūmų. Senate įneštoje rezolucijoje pasakyta:

„Kadangi komunistinis režimas Lietuvoje ir kituose Pabaltijo krastuose neįsigalėjo legaliu, demokratiniu būdu; kadangi Sovietų Sąjunga užėmė Lietuvą, Latviją ir Estiją karine jėga; kadangi Pabaltijo žmonės, lietuviai, estai ir latviai, esą komunistų kontrolėje, buvo ir yra didele dauguma antikomunistai; kadangi lietuviai, estai ir latviai trokšta savos tautinės nepriklausomybės, kovoja ir miršta dėl jos; kadangi Jungt. Amerikos Valstybių vyriausybė palaiko diplomatinius santykius su Pabaltijo tautomis Lietuva, Estija ir Latvija ir pakartotinai atsisakė pripažinti jų pagrobimą ir jėga „įjungimą“ į Socialistines Sovietų Sąjungos respublikas, — toaėl tebūnie nutarta, kad Jungtinių Amerikos Valstybių Senatas ir Atstovų rūmai prašytų JAV prezidentą iškelti Pabaltijo valstibių klausimą Jungtinėse Tautose ir prašytų, kad Jungtinės Tautos iš Sovietų pareikalautų a) atitraukti sovietų kariuomenę, agentus, kolonistus ir kontroles iš Lietuvos, Estijos ir Latvijos; b) gražinti visus pabaltiečių tremtinius iš Sibiro, kalėjimų, vergų darbų stovyklų; ir pagaliau tebūnie nutarta, kad Jungtinės Tautos savo priežiūroje pravestų laisvės rinkimus Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje“.

Zinoma, Amerikos kongrese įnešta ir priimta rezolucija dar nereiškia, kad ir Jungtinės Tautos, jei Pabaltijo klausimas būtų į jų plenumą įneštas, padarytų palankų mums nutarimą. Bet svarbu, kad Lietuvos laisvės byla lieka gyva.

GUBERNATORIAI BUVO PASKELBĖ „LAISVOS LIETUVOS DIENAS“

Eilė JAV atskirų valstybių gubernatorių, kaip ir ankstesniais metais, ir šiemet Vasario 16-ją paskelbė oficialiai „Laisvosios Lietuvos Diena“. Visos deklaracijose pabrėžtas amerikiečių ir lietuvių tautų bendrumas ir laisvės idealų vienodumas. Daug kur šalia Amerikos vėliavų plėvėsavo lietuvių tautinės vėliavos.

Įvairiose JAV vietovėse įvyko — ar dar įvyks — įspūdingi Vasario 16-sios minėjimai, kur dažnai dalyvavo ir kitų tautų žymūs asmenys. Čia kaip pavyzdį minėsime tik Clevelandą, kur VLIKO Pirmininkas dr. A. Trimakas taja proga praleido net tris dienas. Teko jam kalbėti per amerikiečių radiją, buvo pasikalbėjimai su didžiųjų vietos dienraščių korespondentais, taip pat su atskirų tautybių spaudos atstovais, buvo jo pasikalbėjimas net per amerikiečių televiziją (tai buvo pirmas toks atsitikimas amerikiečių programoje). Buvo pamaldos katedroje, kur giedojo Čiurliono choras. Vietos ALTO skyrius VLIKO Pirmininkui pagerbti suruošė priėmimą kuriame dalyvavo lietuvių, amerikiečių ir įvairių tautybių svečių. Buvo ir spaudos konferencija, kurios metu supažindinta amerikiečių visuomenė su Lietuvos laisvinimo problemomis. Įvyko dar ir VLIKO grupių priėmimas. Propagandos svetimiesiems ir informacijos saviesiems atžvilgiu, atrodo, buvo čia padaryta visa, kas buvo galima padaryti.

TAUTŲ APSISPRENDIMO TEISĒS OBALSIS NUAIDEJO PER VISĄ EUROPA, IŠGARSINDAMAS LIETUVOS REIKALĄ

Europoje minėjimai įvyko ar dar įvyks taip pat įvairiomis datomis. Vasario 18 d. buvo susirinkusi Stuttgarto lietuvių kolonija (Canstatter). Prieš minėjimą įvyko katalikų (dr. Petraičio) ir evangelikų (dr. Stanaičio) pamaldos. Minėjimą atidarė apylinkės pirmininkė S. Jauniškytė. Buvo pagerbti mirusieji ir žuvusieji už laisvę. Apie Lietuvos laisvinimo reikalus kalbėjo VLIKO VT pirmininkas J. Glemža. Dr. P. Reklaitis šviesos paveiksiais nuvedė susirinkusius į tėvynę, parodydamas Lietuvos senovę, papuošalus, architektūrą. Po minėjimo įvyko jaukus su-buvimas.

Centrinis minėjimas įvyko vasario 19 d. Frankfurte (Main). Minėjimui vadovavo PLB Vokietijos Krašto Valdybos p-kas kun. B. Liubinas (liet., vokišk., angl.). Invokacijos maldą sukalbėjo tėvas A. Bernatonis. Pagrindinę kalbą pasakė Hesseno landstogo atstovas R. Hackenberg, kuris bendrąjį tautų apsisprendimo teisės dėsniį pritaikė Lietuvai ir pasisakė už jos laisvę. Ir santykiuose su Sovietų Sąjunga — pasakė atstovas — negali būti atsižadėta tų dėsnių. Atst. Hackenberg pareiškė savo nusistebėjimą,

AŠTRI MASKVOS REAKCIJA Į KENNEDY PAREIŠKIMUS DĒL RYTŲ EUROPOS TAUTŲ

(E) Vilniaus „Tiesa“ šių metų 28-je laidoje atsispausdino iš Maskvos „Pravdos“ naujojo JAV prezidento „Kalbos apie padėtį šalyje“ santrauką. Iš „Pravdos“ ir „Tiesos“ atpasakojimo išeina, kad Amerikoje šiandien jau tikrai nieko gero nebėra, kad, tai susmunkęs kraštas. Taip Maskvos propaganda piknau-džioja prezidento Kennedy kalbą, perteikdama ją visai kreivame veidrodyje.

Bet ši kartą ir „Pravda“ ir „Tiesa“ surizikavo pacituoti Kennedy pareiškimą Rytų Europos tautų klausimu. „Tiesoje“ tai šitaip skamba: „Nors JAV dėmesys labiausiai sutelkiamas ties nekomunistinio pasaulio vystymo uždaviniais, mes niekada neturime pamiršti savo vilčių, kad Rytų Europos tautos galų gale pasieks laisvę ir gerovę. Reikia suprasti galvosena Lietuvoje, kad žinotume, jog tokie Amerikos prezidento pareiškimai, atspausdinti sovietiniame laikraštyje, gyventojuose sukelia tam tikras nuotaikas.“

VISI TROKŠTA LAISVĒS

(atkelta iš 2 pusl.)

santykiai ir Anglijos protestantizmo šalininkai nuo nesamoningų puldinėjimų susilaiko. Iš Britų monarkų Vatikane yra lankėsi Jurgis V su Pijum XI ir jojo tėvas Eduardas VII.

Kennedy negalėdamas Vakariečių kol kas asmeniškai aplankyti, siunčia įpingingą JAV Pasiantinį W. Averell Harriman su asmeniniu laišku pas Prancūzijos prez. Charles de Gaulle. Harriman laike 75 minučių pokalbio pareiškė, kad Kennedy valdžia taikstosi prie naujai veiklios politikos visais galimais būdais ir visokius pageidavimus stengsis įgyvendinti, jei tik jie bus patiekti. Skiria Kennedy, JAV Ambasadorium Prancūzijai gen. James Maurice Gavin, 53 m. įgudusi modernaus karo taktikoj, kuris nori kad Š. Alanto pakto pajėgos būtų stiprios ir žaibiškai miklios veikti Europoje ir Afrikoje.

kad Vakarai lyg nesuinteresuoti žiūri į pavergtų tautų likimą. Atstovas siūlė, panašiai kaip Amerikoje, ir Vokietijoje paskelbti kasmet „Pavergtųjų tautų savaitę“. Reiktų pavergtosioms tautoms daugiau domėtis. Angliškai kalbėjo dr. G. Valančius. Kalbas dar pasakė prel. Nilges, Baltų Dr-jos vardu dr. Dahmen. Buvo priimta rezolucija prieš vysk. Steponavičiaus persekiojimą. Gražiai pasirodė Liet. gimnazijos choras ir šokėjai.

Tad ir nenuostabu, kad Maskva, nors ir geroku pavėlavimu, tą Kennedy pareiškimą apie Rytų Europos tautas aštriai kritikavo ir „Pravda“ ir „Izvestija“ kartoja pasenusią giesmę: Tokie pareiškimai esą lygūs įsikimimui į kitos valstybės vidaus reikalus. Tai rodo, kad Vašingtone vis dar viešpataujanti „senoji“ dvasia.

KAS DAR ĮDOMU

(E) Apšaudė Sovietų Sąjungos prezidento lėktuvą. Visa sąjunginės Aukšč. tarybos prezidiumo p-kas Brežnievas skrido vizito į Afriką, Gvynėją. Pakeliui, Viduržemio jūroje, netoli Algerijos, jo lėktuvą apšaudė prancūzų kariniai lėktuvai. Nors prancūzai Maskvos atsiprašė, Maskva reikalauja „banditus“ nubausti.

• (E) Mažai išleidžia repatriantų į Vokietiją. Per visą sausio mėnesį Sovietų Sąjunga išleido tik 27 repatriantus į Vokietiją. Iš Klaipėdos krašto išvyko tą mėnesį 6 asmenys.

• Labiausiai pasaulyje išplitęs kortų žaidimas yra pokeris, kurį su didžiausiu malonumu žaidžia ir tolimiausių Afrikos užkampių negrai.

IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS IR SATELITINIŲ KRAŠTŲ

(E) Sovietų Sąjungoje tęsiasi „valymai“. Chruščiovas, važinėdamas po Sovietų Sąjungą, kritikuodamas vietinius partijos veikėjus už tariamą neveiklą ypač žemės ūkio srityje, kartu vykdo ir „valymą“. Visur, kur jis lankosi, būna permainų pareigūnų postuose. Rusijos federatyvinėje respublikoje pašalintas iš pareigų žemės ūkio ministeris G. L. Smirnovas, kuris dar neseniai partijos eilėse buvo laikomas didelėje pagarboje.

BALSAI UŽ

PABALTIJO TAUTŲ LAISVĒ

(E) „Baltische Briefe“, Pabaltijo kilmės vokiečių laikraštis, sausio mėn. laidoje atsispausdino iš „Elta-Pressedienst“ ilgą eilę pasaulio valstibininkų pasisakimų už Pabaltijo tautų laisvę nuo savęs priduria: „O ką darome mes?“

AR GALIMA SU SOVIETAIS DARYTI SUTARTIS?

(E) „Die Welt“, vienas stambiausių Vokietijos laikraščių, vasario 1 d. laidoje davė savo diplomatinio bendradarbio Albrech von Kessel straipsnį, kuriame jis bando atsakyti į klausimą, ar galima su Sovietų Sąjunga daryti sutartis ir kiek Maskva sutarčių laikosi. Stalinas 1939/40 metais įjungęs Lietuvą, Latviją ir Estiją į Sovietų Sąjungą nepaisydamas jokių iškilmingų sutarčių. Toliau rašoma:

„Pabaltijo valstibių užpuolimas yra įrodymas, kad Sovietų Sąjunga politinių sutarčių laikosi tik tuo atveju, kai turi reikalo su šiek tiek lygaus pajėgumo partneriu“.

Kitu atveju Sovietai imasi metodų, kurie yra žymiai ciniškesni ir brutalesni, negu metodai, kuriuos vartojo nuolat šmeižiamos kolonijalinės valstybės. Su Sovietų Sąjunga esą galima tik tuomet tartis, jei turima pakankamai pajėgumo, ryžtingumo ir kantrumo.

* * *

Gražiajai Šveicarijai Kennedy prieš jos noro įpiršo JAV Ambasadorium Earl Edward Tailer Smith, 57 m. Palm Beach kaimyną ir seną draugą Jack ir Jackie Kennedy. Prieš tai buvusi Ambas. Kūboje Fulgencio Batista šalininką, mėgstanti piniginę sportą ir suspėjusi jau du kart persiskirti, o dabar vedusi televizijos ir madų asmenybę Florence Pritchett.

Ispanijai — Anthony J. Drexel Biddle, 64 m. buvusi paeiliui Ambasadorium Lenkijai, Belgijai, Olandijai, Norvegijai, Graikijai, Jugoslavijai, ir Čekoslovakijai. Irlandijai — Grant Stockdale, 45 m. ir Gvinejai — William Attwood, 41 m. „Look“ žurnalo leidėjas. . .

Kad visi visur JAV Ambasadoriai nuoširdžiau galėtų bendrauti, visoms draugiškoms šalims yra įsteigiami kariuomenės daliniai. Jie mokynami kariuomenės organizav., vadovavimo bei partizaninio meno ir to krašto kalbos į kurį numanoma prireiksiant. O tame Washingtono pranešime sakoma, kad teiks pagalbą visiems, kurie tik kreipsis krašto rimtį atstatyti. Ir štai, JAV laivynas atsiranda su 500 mariniais Kongo valstybėse.

A. Lubickas

Pasaulio Lietuviai

ITALIJA

● Prel. L. Tulaba paskirtas Romos šv. Kazimiero kolegijos rektorium vietoj mirusio vysk. V. Padolskio.

● Kun. dr. J. Aviža, iš Muncheno, Vokietijos, paskirtas šv. Kazimiero kolegijos Romoje vicerektorium.

● Prel. L. Tulaba įeina į emigracinę komisiją Vatikane. Tai komisijai yra pavesta tvarkyti dvasinį aptarnavimą išeivių visam pasauliui. Anksčiau toje komisijoje buvo a.a. vysk. V. Padolskis.

KANADA

● Pona Bačenai iš okup. Lietuvos atvyko į Torontą pas savo vaikus. Senasis tėvukas, nors su savi mi neša 75 metus amžiaus ir 15 m. yra išvargęs Sibiro tremty, jaučiasi gerai ir tikisi talkininkauti savo sūnui agronomui tabako ūkio tvarkyme. Tuo būdu paskutiniojo mėnesio metu vien į Torontą iš Lietuvos atvyko šeši asmenys.

VOKIETIJA

● Kun. J. Dėdinas, Vasario 16 Gimnazijoje dėsto visuomeninius gamtos mokslus.

● Kun. dr. J. Gronis spalio 10 d. pradėjo eiti Vasario 16 gimnazijos direktoriaus pareigas.

(E) "Baltų Dienos", kaip jau buvo pranešta, prasidėjo sausio 22 d. Ludwigsburge. Atidarymo žodį tarė min. R. Liepinš. Gražią kalbą pasakė pasiuntinys patarėjas dr. A. Gerutis. Su dailininko Soikano kūriniais supažindino dr. P. Reklaitis, su istoriniais Pabaltijo žemėlapiais C. Bong. Abi parodos gausiai lankomos. Atidarymą pajavirino kvartetas, kuris išpildė lietuvių Vainiūno kūrinį. Į atidarymą susirinko daug publikos. "Baltų Dienų" programa tęsėsi visą savaitę.

(E) "Pabėgėlių savaitė" numatoma suruošti Vokietijoje birželio mėn. 11-17 dienomis. ACEN Bonnos delegacijos pirmininkas dr. P. Karvelis, vicepirmininkas gen. Hennyey ir generalinis sekretorius Lapadatu tuo tikslu turėjo pasitarimų žymiose vokiečių institucijose ir rado jų pritarimą. Tos savaitės bėgyje numatomi parengimai kiek galint visuose Fed. Vokietijos kraštuose pasinaudojant vietinių organizacijų talka. Savaitės vyriausiu globėju sutiko būti Fed. Vokietijos parlamento vicepirmininkas Jaeger.

● Kun. Aleksandrui Micui suėjo 60 metų. Jis dabar gyvena Gautingene prie Miuncheno, Vokietijoje, kur yra ir mergaičių pataisos namų kapelionu. Sukaktuviniukas gimė Vilniuje 1900 gruodžio 5. Kunigu įšventintas 1925. Jis buvo švenčių lietuvių gimnazijos direktorius lenkų okupacijos laikais. Vilnių atgavus, buvo gimnazijos direktorium Naujoje Vilnioje. Karo metais, vokiečiam Lietuvą užėmus, studijavo Vienoje. Vakaruose paliko, bolševikam Lietuvą užėmus.

JUNGT. AMER. VALST.

● Steponui Kairini, Nepriklausomybės akto signatarui, gruodžio 2 d. New Yorke amputuota koja. Sveikata nėra stipri. Jį prižiūri dr. V. Paprockas.

● Dr. P. Vygantas, Pax Romana kongrese Lisbonoje, Portugalijoje, buvo parrinktas Studentų Sąjungos pirmininku dviems metams.

● V. F. Laukaitis, Baltimorės miesto pašto viršininkas, buvo pagerbtas Marylando valstybės gubernatoriaus Millard Tawes. Gubernatorius jam įteikė žyminį, kuriuo V. F. Laukaitis skelbiamas ypatingai pasizymėjęs Marylando valstybės piliečių — Distinguished Citizen.

PRIMINĖ SIBIRO TREMTINĖ

Dienraštis "Chicago Daily News" padėkos dienos proga įsidėjo platų aprašymą apie buvusią Sibiro tremtinę Oną Prunskienę, išreikšdamas jos laimę ir džiaugsmą, patekusį į laisvės kraštą, pas savuosius. Įdėta ir jos nuotrauka su užrašu, kad dabar jai kasdien yra Padėkos diena.

KOKS BUVO TIKRASIS LEO TOLSTOJUS ?

Žymaus rūsų rašytojo Levo Tolstojaus duktė Aleksandra, kuri pabėgo nuo komunistų ir dabar gyvena Amerikoje, "Coronet" žurnale (1960 m. lapkričio numeryje) paskelbė idomių atsiminimų apie savo tėvą nuo kurio mirties pernai suėjo 50 metų.

Aleksandra rašo apie savo tėvo dvarą Jasnaja Poliana, kurį jis paveldėjo iš jo didikų giminės kilusių tėvų. Perėmęs šio turto valdymą, Tolstojus padarė žymų perversmą: atleido tarnus, įsteigė jų vaikams mokyklą ir kitą. Nežiūrint, jog Maskvoje turėjo namą, tačiau nemėgdamas aukštosios klasės žmonių ir miestietiško gyvenimo, Tolstojus didesniąją savo amžiaus dalį praleido šiame dvare.

Tolstojus buvęs paprastas žmogus ir todėl savo dukrai dažnai kartojęs žodžius: "Paprastumas... paprastumas... paprastumas!". Kartais jis šiuos žodžius pakeisdavęs kitais: Darbas... gamta... meilė žmonių". Jis ypatingai aukštai vertinęs žmogaus laisvę, be kurios isakydavęs visa kita yra bereišmiai dalykai.

Kada Tolstojus mirė 1910 metais, dukrą Aleksandrą paliko savo testamentu vykdytoja. Jo paskutinės instrukcijos savo jauniausiajai dukrai, kuri taip pat buvo jo sekretorė: buvo perduoti nespaudsintų jo raštų teises ir atpirkti Jasnaja Poliana nuo kitų brolių ir seserų ir žemę išdalinti valstiečiams. Jis nežinojo, jog už dešimties metų ta žemė atiteks komunistams.

"Jeigu mano tėvas būtų gyvenęs dar 10 metų, istorija gal būtų buvusi pakreipta kita linkme. Nėra abejonės, kad jis būtų turėjęs aktyvią rolę Rusų Revoliucijoje, duodamas nurodymus ir paskatinimus demokratiniams pajėgoms ir, galbūt, būtų apsaugojęs nuo bolševikų laimėjimo. Jeigu jis būtų gyvenęs ir nenugalėjęs bolševikus, jie jį būtų nužudę, nes jis mylėjo valstiečius ir nebūtų galėjęs be pasipriešinimo žiūrėti į žemės atėmimą", — rašo Aleksandra.

● Mykolą Saulių, čelistiną, paminėjo muzikos žurnalas Musical Leader lapkričio numeryje, kad jis grojo Ateitininkų kongrese Čikagoje. M. Saulius groja Danverio simfonijos orkestre.

● Jonas Stankaitis, dėl sveikatos ilgesnį laiką likęs Vokietijoje, lapkričio 30 šveicarų linijos lėktuvu atskrido pas savo žmoną, dukterį ir motiną, kurios gyvena Patersone, N. J. Žmona su kelių mėnesių dukrele į JAV atvyko prieš metus.

● Advok. Andrew Salvet (Salvestravicius), ilg šiol ėjęs valstybės gynėjo padėjėjo (Deputy Attorney) pareigas New Jersey valstybėje, nuo gruodžio 1 d. paskirtas Hudson County, N. J., teisėju.

Andrew Salvet gimė 1914 m. East Newark, N. J., yra baigęs John Marshall College of Law. 1953 m. buvo išrinktas New Jersey seimo atstovu, nuo 1954 m. buvo valstybės gynėjo padėjėju. Jis kalba neblogai lietuviškai ir dalyvauja visuomeninėse lietuviškuose organizacijose; jau 2 metai vadovauja New Jersey Lietuvių Tarybai, Liet. Katalikų Bendruomenės centrui Kearney, N. J., ir kt. organizacijose.

● Algirdas Brundza, iš Vokietijos išemigravęs į Australiją, o vėliau persikėlęs į Afriką, kur buvo gavęs gerų pasiūlymų, lapkričio 28 d. atvyko nuolatiniai apsigyventi Njujorke.

● Dr. Juozas Leimonas, gyv. Boston, Mass., žymus katalikų veikėjas, 1960 m. rugpjūčio 23 d. sulaukė 60 metų.

kia rašyti, ką partija liepia, kas yra vienintelė ir didelė dorybė.

"Svarbiausias meno tikslas — parodyti, pasakyti tiesą apie žmogaus sielą, pasakyti tokias paslaptis, kurių negalima pasakyti paprastais žodžiais... Studijuodamas literatūros istoriją, aš pastebėjau, kad literatūra yra panaši į jūros bangas. Jūroje banga pakyla. Paskui loma pasidaro — ir vėl pakyla banga. Literatūros istorijoje tas nusileidimas ir kilimas taip pat kaitaliojasi. Bangos pakilimą atitinka formos grakštumas, tobulumas" nusileidimą — turinio gilumas", tai atminti Tolstojaus žodžiai, kuriuos šių dienų sovietinėje literatūroje irgi nekreipiama dėmesio.

Tačiau, nežiūrint kai kurių perdirbinėtojų, Levas Tolstojus literatūros mylėtojų širdyse neliks kaip sovietinių idėjų skelidėjas, bet užims didelio estetiko ir klasiko vietą. Jis pas mus liks ir kaip didelis žmogaus laisvės šalininkas.

TOLSTOJAUS DUKTĖ ATAKUOJA JAV POLITIKĄ SSSR ATŽVILGIU

Chicagoje buvo pagerbta Levo Tolstojaus duktė Aleksandra Tolstoj. Jas organizavo Jungt. Tautoms Remti Sąjunga. Savo kalboje A. Tolstoj pareiškė apgailestavimą, kad:

1) JAV Valstybės Departamentas pernai jau nutraukė savąją tremtinių globos programą.

2) Chruščevio vizitas į JAV ir amerikiečių prielankus priėmimas yra didelė klaida, nes rusai, siekią laisvės, gali pamanyti, jog amerikiečiai pritaria tam žmogžudžiui.

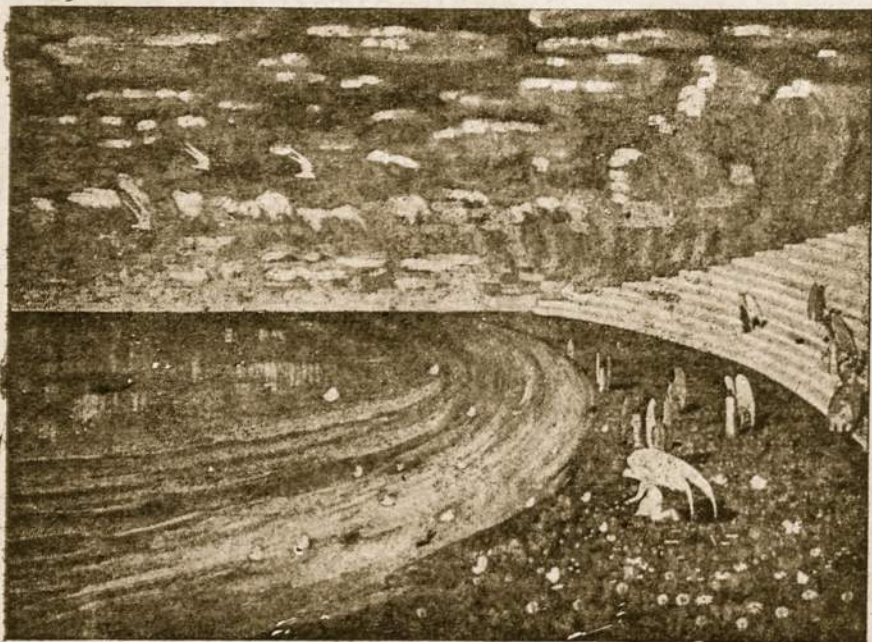
3) "Aš manau, — kalbėjo A. Tolstoj, — kad koegzistencija, kurią mūsų vyriausybė, atrodo, priima, yra tik gudrus Sovietų manevras atidėti karą. Jeigu Chruščevas būtų pasiruošęs karui, jis smogtų dabar. Rusų tauta žino, ir aš žinau, kad jis tik laukia progos.

Kalbėdama Chicagoje ji prašė amerikiečių padėti 15,000, 000 pasaulio tremtinių kitur įsikurti. Tie tremtiniai daugiausia bėga nuo komunizmo, paskutiniu metu nuo komunizmo Kuboje. Ji prašė skirti rusų tautą, kuri nekenčia komunizmo, nuo bolševikų, tautos prispaudėjų. Lankančius Rusiją skatino nepasidaryti Rusijos klausimų "ekspertais" per vieną naktį. Per trumpą laiką negalima pamatyti visos sprespaudos ir skurdo komunistų režime, ir jeigu kas mano, kad jis įstengs tai išvelgti jis tik įžeis tuos milijonus kenčiančių žmonių.

Bandantiems prabilti į rusų tautą, ji priminė: jie nesintereuoja girdėti apie jūsų turtinumą, bet jie alksta žinių apie jūsų demokratiją, jūsų religiją, jūsų laisvę.

Prisiminusi, kad lapk. 20 d. suėjo 50 metų nuo Levo Tolstojaus mirties, ji kalbėjo:

— Kai jisai buvo bimirštąs, tėvas pasišaukė mano seserį ir mane prie savo lovos ir tatė: "Kodėl jūs žiūrite tik į Levą? Yra daug žmonių pasaulyje be Levo Tolstojaus". Tų žodžių niekada neužmiršiu. Ir metam bėgant, Dievas davė man galimybės pasidaryti šiek tiek dėl kitų. Ir tai yra man didžiausias atlyginimas.

GYDYTOJOS

ŽUKAUSKIENĖS VEIKLA

(E) Prieš 10 metų į Platelių atvyko Gražina Žukauskienė, kurios pastangomis Plateliuose buvo įregta 25 vietų kaimo ligoninė su rentgeno kabinetu, laboratorija ir 4 medicinos seserimis.

VALSTYBINĖ

KONSERVATORIJA

VILNIUJE IŠLEIS SIEMET 45 CHORVEDŽIUS, MUZIKUS IR KITUS SPECIALISTUS

(E) Vilniaus Valstybinė konservatorija šiemet išleis 45 chorvedžius, instrumentalistus, vokalistus, kompozitorius, muzikologus, aktorius ir kitus muzikos specialistus. Dabar vyksta diplominiai užsiėmimai.

DVI DISERTACIJOS APIE MŪSŲ KRAŠTUS

(E) Kolumbijos universitetas (USA) ruošiasi išleisti disertaciją tema "United States Policy toward the Baltic States", kuri, tiesa, apims JAV santykius su Pabaltijo valstybėmis tik 1917-1922 metų laikotarpyje. Disertacijos autorius: Wm. M. David bendradarbiaujant prof. Wm. T. R. Fox.

Tame pačiame Kolumbijos universitete Leonas Sabaliūnas rašo disertaciją tema: "Lithuania, 1939-40. A Society in Crisis". Jau anksčiau Sabaliūnas yra parašęs studiją "Soviet - Baltic Relations 1926 - 1939 (98 pusl.).

"DRAUGO" ROMANO

PREMIJA — AL. BARONUI

(E) Čikagos "Draugo" romano konkurso pirmąją premiją (1.000 dol.) laimėjo rašytojas Aloyzas Baronas už romaną "Lieptai ir bedugnės".

● (E) Ir naujasis Valstybės Departamentas yra apie Lietuvą visapusiškai informuotas. Lietuvių politiniuose sluoksniuose Vašingtone su pasistenkimu pabrėžiama, kad naujieji JAV Valstybės Departamento (užsienio reikalų ministerijos) pareigūnai, kuriems yra pavesti Rytų Europos reikalai, jau per trumpą laiką spėjo plačiai susipažinti su Lietuvos ik kitų Pabaltijo tautų gyvybiniais reikalais. Tuo turėjo progos įsitikinti ir VLIKo pirmininkas dr. A. Trimakas, kuris neseniai lankėsi Valstybės Departamente ir ten turėjo ilgus pasikalbėjimus. Be abejo, tie pareigūnai tuo dar nesitenkins ir ras progos ateityje Pabaltijo klausimais dar daugiau informuotis.

● (E) Dėl "Amerikos Balso" radijo transliacijų į Lietuvą Amerikos lietuvių visuomenės reiškiamas gyvas pageidavimas, kad tose transliacijose ateityje daugiau atsispindėtų užsienio lietuvių kultūrinių ir kitokių reiškinų vaizdas, kuriuo Lietuvos gyventojai tikrai įdomaujasi. Tasai Amerikos lietuvių pageidavimas yra praneštas ir JAV Valstybės Departamentui.

VEL VARINĖJO

DARBININKUS Į MITINGUS ŠI KARTĄ DEL KONGIEČIO LUMUMBOS NUŽUDYMO

(E) Nors Lietuvos gyventojams dėl afrikiečio — Maskvos patikėtinio — Lumumbos nužudymo Kongo provincijoje nei šilta nei šalta, darbininkai vis dėl to ištiesą sayaitę buvo komunistų vadų varinėjami į mitingus "protestuoti prieš kolonialistų žmogžudybę".

Rimčiai

Sekmadienio

KOVOKIME, PASITIKĖKIME

(Lietuvoje persekiojamo tikėjimo reikalu)

Ne daug yra kovų, kurias žmogus laimėtų vien savomis žemiškomis jėgomis. Kas neįėjė kango dangaus pagalbos, tas suklumpa net prieš savo paties silpnynes. Taip pat yra nedaug ir tokių kovų, kurių žmogus nelaimėtų dangaus laimėjimas. Su dieviškąja pagalba sujungusi savas pastangas ir Krikščionybė lig šiol laimėjo prieš visus jos persekiotojus ir klaidas. Daug kartų atrodė, kad bedievybė ar atskirų kraštų tironai sunaikins Kristaus pradėtą darbą. Visi jie žuvo nelaimėje ir palaidoti užmirštin. Pačioje Romoje garbinama prakartėlė, kurion buvo paguldymas vos užmigęs Kristus, garbinami kankiniai, kurių kūnus tironai buvo išniekinę ir paslėpę, o tos pačios Romos imperatorių daugelio niekas nežino net kapo vietos. Prieš siautėjantį mūsų laikais bolševizmą iš Romos sklinda visiems krikščionims kvietimas vienybės. Kas gelėtų abejoti, kuris laimės bolševizmas ar Kriščionybė?

Žmogaus naturalę garbę išniekinančio bolševizmo yra dar kankinama mūsų tauta ir tėvynė, visokiais būdais persekiojama religija. Ypatingai žiauriai persekiojami katalikai ir evangelikai, kiek mažiau ortodoksai ir žydai.

Atskirtas nuo savo tikinčiųjų paskutinis aktyvus Lietuvos vyskupas Julijonas Steponavičius ir izoliuotas namų areštė Žagarėje. Dabar Lietuvoje trys vyskupai areštė ir tik vienas ligotas neva laisvas. Trys baigė savo gyvenimą kankiniais vergų stovyklose.

Visos gražiausios Vilniaus ir eilė Kauno bažnyčių yra išniekintos ir apgadintos. Daugeliui kunigų neleidžiama eiti kunigiškų pareigų. Tie, kuriems neva leista, yra tiek suvaržyti, kad jokiu būdu negali žmonėms pakankamai patarnauti. Daugelis tikinčiųjų, ypatinai ligoninėse net mirties valandą negali prisidėti religinio patarnavimo. Valdžininkai, studentai, darbininkai, kareiviai yra žiauriai baudžiami už religijos praktikavimą. Religijos mokymas yra taip žiauriai persekiojamas, kad už vaikų mokymą katekizmo tremiami į Sibiro vergų stovyklas. Kokios nors religinės literatūros ne tik iš užsienio negalima gauti, o net savas senas turimas tokio turinio knygas duoti kam nors skaityti skaitoma nusikalstanciu veiksmu prieš valdžią. Visų rajonų centruose veikia bedievybės mokyklos, kurias privalo lankyti visi, kam kompartija įsako. Valdžios pinigais spausdinamos knygos ir skaitomos mokyklose slykščiai pajukancios Dievų, tikėjimų, tikinčiųjų. Nors pasitaiko išdavių ir iš lietuvių tarpo, tai visam šiam religijos ir bendrai lietuvių persekiojimui vadovauja svetimtaučiai.

Paskelbtų šventaisiais savų užtarėjų danguje nedaug turi-

me. Mūsų tautos šventuosius žemėje išaukštinti, kaip praityje taip ir dabar neleido ir neleidžia rusų priespauda. Nėra abejonės, kad ir iš praicitės, o ypatingai ir dabartinių laikų jų yra daug. Mūsų tautos ir Lietuvos dangiškasis Globėjas Šv. Kazimieras ir savo asmeniui ir dorūbėmis ir stebuklais yra ypatingas šventasis. Jo ir kitų mūsų tautos šventųjų, ypatingai kankinių, švenčiausios Marijos mūsų šalies saugotojos užtariamu prašykime Viešpaties pagalbos mūsų tautai ir Lietuvai. Kovo 4 d. yra Šv. Kazimiero šventė. Šiais metais kovo 19 d. yra Šv. Juozapo Bažnyčios Globėjo šventė. Kviečių visus lietuvius kovo mėnesiui į bendrą maldą už Lietuvą: už jos laisvę, už ramybę, už laisvę tikėjimui ir žmogaus sąžinei. Organizacijos gražiai pasielgs, jeigu pasiskirs sau dienas bendrai novenos maldai į Šv. Kazimierą, Šv. Juozapą, Šv. Mariją ar sutars kovo mėnesį privačiai kasdien mels-tis ta intencija.

Gera yra mintis laiškais ir memorandumais priminti valstybių atsakingiems asmenims apie visai žmonijai gėdą darančią rusų ir kitų kraštų bolševikų prievartą ir vergiją tiek saviems žmonėms, tiek primastą kitoms tautoms. Vasario mėnesį paminėjome laisvės atkurimą 1918 metais ir raginomės už tą laisvę kovoti. Kovo mėnesį tegul mūsų žodžiai pasiekia visus žemės kraštus o maldos dangų. Tie nelaimi, kurie nekovoja, kurie pritrūksta ištvėmės. Mes esame vaikai tos tautos, kuri moka ryžtis ir tesėti. Pasiryžimas ir ištvėmė pašaukia pagalbon ir dangų tebūna mūsų žymė.

† Vysk. V. Brizgys

SUSKAMBĖJUS BAŽNYČIOS VARPUI

Ivykis iš okupuotos Lietuvos gyvenimo

Leningradas — Du futbolo būrelių smarkiai kovojo už pergale, bet beliko kelios sekundės. Staiga suskambėjo bažnyčios varpas. Nieko nesakydamas, vienas žaidikas išskubėjo iš futbolo aikštės, perlipo tvorą ir nuskubėjo į bažnyčią.

Praėjusią savaitę atskleistas žaidėjo vardas — Kerpauskas ir skambantis varpas pakvietė jį prie pareigų kaip katalikų kunigą.

Kur tai įvyko? Kunigo bažnyčia yra Plungėje, okupuotoje Lietuvoje, apie 400 mylių nuo Leningrado.

Prašešdamas apie įvykį, laikraštis "Sovietų Sportas" pareiškė, jog kun. Kerpauskas patraukia vietos komunistų pareigūnai, neparūpindami atletinių įrankių Plungėje, atidaro vartus gudriam kupranugarui, su kupra pilna "švęsto vandens".

Apie tai paskelbė "Newsweek".

IŠTISAS PUSLAPIS PRIEŠ BAŽNYČIAS IR DVASIŠKIUS

(E) Vilniaus "Tiesos" š. m. 33 numeryje ištisas puslapis naskirtas antibažnyntine propoganda ("Tamsybiniškai laimina karo kurstytojus"). Liečiami ir Lietuvos ir kitų kraštų įvykiai. Tarpe kitų puolami emigracijoje gyveną vysk. Brizgys ir prel. Balkūnas.

• Kun. Kazimieras žėimys kuni-gauja Tauragnuose.

NAUJI SOVIETŲ METODAI KOVOJE PRIEŠ TIKĖJIMA

FESTIVALIAI ŠVENTĖMS KONKURUOTI

Kaikuriom iš bažnyntinių švenčių labai sunku prisegti ką nors pagoniško. Tada vėl yra išeitis: kur nors netoliese organizuoja-ma taip vadinami festivaliai. Jei parapijoje, sakysim, šventas Petras, ar Antanas — būtinai bus greta suorganizuotas festivalis. Tuos festivalius praveda kas tik netingi: ir mokyklos, ir ištaiigos ir kolchozai. O tuo rūpinasi visuose bažnytkaimiuose išteigti vadinami kultūros namai (Pragmogas tvarkanti ištaiiga, suside-danti iš vadovo meno reikalams ir direktoriaus). Festivaliu pava-dinta paprasta senoviška gegu-žinė, matyt, norint parodyti savo erudicijos platumą. Kas iš tų festivalių laimi — sunku pasaki-ti. Čia laimi ir komunistai, kurie tą dieną dalį pamaldų metų jaunimo patraukia pas savę, ir jaunimas, kuris festivalio vardu išvyksta į kitą rajoną o ten, ap-sidarys, pirmą nueina į bažnyčią, o jau iš ten į festivalį. Ir kultū-ros namai, kadangi į atlaidus suėje žmonės užsuka ir į festiva-

lij, o ten palieka rublį už bilietą. Tokiais atvejais žmonių gausu ir kultūros namų vadovai, kaip sakoma, "nuvaro pro šalį" de-sėtką, kitą rublį. Neperseniausia vienas iš docentų "Tiesoje" apgailastavo, kad "atlaidų metu bažnyčių šventoriuose galima matyti marguojančias studentų kepturaites". (Tikrai be reikalo jaudina savo dėstytojus! Bent jau nedėvėtų ten eidami!). Iš to daroma išvada, kad reikia ateistinę propogandą jaunimo tarpe dar labiau sustiprinti.

LAUKTINA NAUJŲ STAIGMENŲ

Kalėdos — kol kas per kietas riešutas, jo neįkanda Lietuvos komunistai. Bet, reikia manyti, kad po keleto metų ką nors pri-galvos. Išgirsim ir čia būdami, kad gruodžio 24-tą Sniečkus su Paleckiu bei Šumanauku suvalgys vakarienę kokios nors pagoniškos žiemos šventės garbei. O komunistinė ideologijoj nusimaną žmonės tvirtina, kad busią ir dar stipresnių kuriozų.

Kazys Jurgaitis — (ELI).

• Sausio pabaigoje iš Romos gauta žinia, kad Vilniuje sumintas ir Vladimiro kalėjime, netoli Maskvos, už-darytas vyskupas JULIJONAS STE-PONAVIČIUS, Vilniaus ir Panevėžio vyskupijų apaštališkasis administra-torius. Paskutiniu metu komunisti-nė spauda jį kaltino, kad išleisęs slapta kunigams aplinkraštį, ragin-damas vaikus mokytį katekizmo, pats juos katekizavo ir teikė sutvir-tinimo sakramentą. Spauldoje neskel-bė, bet labiausiai pakaltino už tai, kad atsisakė šventinti į kunigus ke-turis klierikus, kuriuos "kulto rei-kalam" komisaras J. Rugienius bu-vo rekomendavęs. Vysk. J. Stepona-vičius dar paliepė juos pašalinti iš seminarijos. Valdžia paliko juos ir toliau seminarijoje, nors mokslus jau baigė. Kiti Lietuvos vyskupai, į kuriuos jie kreipėsi, taip pat atsi-sakė šventinti.

• Laisvojo pasaulio lietuviai visais galimais būdais turi protestuoti prieš lietuvių tautos kankinimą ir atidaryti pasauliui bolševikų melą, esą jie garantuoja tikėjimo ir sąžinės laisvę.

• Kun. Adomas Pupšys, lapkričio 24 d. atvykęs iš Europos buvo pas-kirtas vikaru Šv. Antano parapijon, 2154 61st St., Brooklyn 4, N. Y. Jis buvo priimtas Brooklyno vyskupijon rekomenduojant Msgr. J. Balkūnui. Nuo atvykimo ligi savo paskyrimo kun. A. Pupšys savo liuoslaikiu tal-kindavo Lietuvos Katalikų Šalpos gruodžio 15 d.

• Kun. Survila dar gyvena kaip altariaus Svedasuose.

Kun. V. Budreckas, muzikos pro-fesorius, specialiai sukūrė ir atitin-kamai įrišo ir papuošė lietuviškomis juostomis dvi giesmes šiluvos Marijai. Ši su lietuvių parašais do-вана buvo vyskupui įteikta.

• Kun. Alf. Jurkevičius, pernai įšventintas kunigu Vroclavo katd-roje ir atlaikęs primicijas Punsco parapijos bažnyčioje, yra paskirtas į Namyslow parapiją vikaru. Ši vjetovė yra grynai lenkiška. Opole vai-vadijoje, nuo Punsco 600 km.

LATVIŲ KATALIKŲ BAŽNYČIA

Chicagos latviai katalikai, ener-gingo kun. B. Baginsio apskukromo dėka, North Rockwell Str. įsigyjo nuosavą bažnyčią. P. m. gruodžio 18 d. įvyko tos bažnyčios pašventini-mas. Pašventinimo apeigas atliko Jo Eminencija kardinolas A. Meyer. Dalyvavo: vysk. V. Brizgys, latvių vysk. J. Rancens, Aušros Vartų pa-rapijos kleb. J. Savukynas, lenkų (kaimyninės) parapijos kleb. Ba-jors, ir daug kitų dvasiškių. (Kol neturėjo savos bažnyčios, latviai lan-kė lenkų bažn.)

Sustvėrusį latvių chorą (iš virš 20 asm.) tai šventei paruošė ir baž-nyčios pašventinimo pamaldų metu vadovavo muzikas Juozas Bertulis. Tarp giedotų pamaldose giesmių, buvo taipgi, į latvių kalbą išversta lietuvių giesmė: "Marija, Marija", muz. Č. Sasnausko.

Savo kalboje kardinolas priminė, kad tiek Latvija, tiek ir Lietuva (aiškiai pabrėžė) susilauks Dievo Motinos užtarimo, ir Dievo palai-mos, kad ten irgi laisvai galės atli-kinėti tikybės pareigas. Už visus kenčiančiuosius už Geležinės Uždan-gos kvietė specialiai mels-tis.

Po pamaldų salėj įvyko trumpa programa. Naujųjų grupė pašoko tautinį šokį. Choras, vadovaujant ponai Lačplėč, padainavo 3 dainas.

Visiems atsilankiusiems, salėje buvo suruoštos valšės.

• Aglonos vienuolynas Latvijoje, Romoj gautomis žiniomis, galutinai likviduotas gegužės 1 d. Jame vis dar laikėsi seserys dominikonės, aptarnaujančios garsiąją šventovę — Latvijos Šiluvą. Vietinės komu-nistų valdžios įsakymu atvažiavo bul-dozeriai ir išgriovė kryžiaus kelius. Nėra žinių, kam bus panaudotos vienuolyno patalpos.

PIETŲ KARELIJA LIETUVOS SUVERENUME

Suomijos šiaurės Karelijos dien-raštis Karjalainės vasario 6 ryšium su Karelijos administraciniu per-tvarkymu prisiminė Sov. Sąjungos pagrobtają Pietų Kareliją. Dienraštis ta proga prisiminė ir tuos laikus, kai P. Karelija buvo Lietuvos suver-enume. Tą tai buvo jau labai seniai, ir patys lietuviai tauti veikiausiai jau bus pamiršę. XIII amžiuje Nau-gardo kunigaikštis buvo užkariavęs dalį pietinės Karelijos, kurią 1293 perleido Lietuvos Did. Kunigaikščiui Gediminui. Gediminas Karelijai val-dyti paskyrė kunigaikštį Narimantą vėliau kunigaikštį Aleksandrą. Tik kai Kakisalmi pilies valdovas su Ge-diminu Viipuryje padarė taiką, pie-tinė Karelija vėl grįžo Suomijos su-verenuman.

girdo sovietinis laivas-bazė, kurio žinioje yra tam tikras skaičius žve-jų laivų. Bazės komandantas už-draudė škotams gelbėti juos prie sovietinio žvejų laivo prisitarti. skotai paklausė ir grįžo į uostą. Žve-jų laivas po to nuskendo, kaip ško-tų jūreiviai spėja, su visa įgula.

Kyla klausimas, kodėl laivo-bazės komandantas draudė svetimam lai-vui prisitarti prie sovietinio laivo. Atsakymas yra aiškus: Sovietiniai žvejybos laivai (ir tie, kurie išplau-kia į Atlantą iš Klaipėdos uosto) yra įrengti netik žuvisms gaudyti, bet turi slaptus įrengimus ir kari-niams jūrų ir svetimų pakraščių ste-bėjimams. Sovietų vadovybė leidžia verčiau visam laivui su įgula nu-skęsti, negu leisti svetimų kraštų žmonėms susipažinti su tokių laivų įrengimais.

Esamomis žiniomis, be šio įvykio buvę jau trejetas atveju, kai sve-timiems laivams nebuvo leista skės-tančius žvejų laivus gelbėti. Tai žiaurūs sovietiniai metodai. Ta pro-ga reikia paminėti, kad ties Shet-lando salomis žvejojai ir Lietuvos žvejai.

Vilniaus radijas sausio 26 d. pra-nešė dar įdomią žinią. Būtent Lie-tuvos žvejybos laivynui esąs duotas naujas uždavinys: Pasiruošti žūklei prie Afrikos krantų. Gali kilti kla-usimas: Kodėl būtina prie Afrikos krantų? Sovietai, žinoma, atsakys, kad ir ten galima žuvi pagauti. Bet žinovai ir stebėtojai yra įsitikinę, kad tai turi ryšio su padidėjusiu so-vietiniu aktyvumu Afrikoje ir jūro-se ties Afrika. Nėra vieša paslaptis, kad sovietiniai žvejybos laivai pa-naudojami kariniam šnipinėjimui svetimuose vandenyse ir svetimuose pakraščiuose. Maskva jau pasiskun-dė, kad vakariečių lėktuvai ir laivai sekioja tuos žvejų laivus. Būtų nuo-stabu, jei jie to nedarytų.

KO LIETUVOS ŽVEJAI IEŠKO PRIE AFRIKOS KRANTŲ?

Žiaurus sovietinės vadovybės elgesys su žvejų laivais prie Shetlando krantų. Neleido skęstančio laivo gelbėti.

(E) Per viso pasaulio spaudą šio-mis dienomis nuaidėjo tokia žinia: Ties Shetlando sala Yell šiomis die-nomis nuskendo su visa 20 vyrų igu-la sovietinis žvejybos laivas. Smark-ion audron patekęs ir skęstas žvejų laivas siuntė radijo bangomis bėdos šūkį "SOS". Tuoj atskubėjo škotų greitis pagalbos laivas, norėdamas išgelbėti jei ne patį laivą, tai nors įgulą. Šį radijo pasikalbėjimą nu-

IVARIŲ SUKAKČIŲ METAI

Kai kur su Lietuvos nepriklausomybės minėjimu jungiama dar kita garbinga sukaktis, tai 725 metai nuo to, kai Mindaugas sujungė Lietuvos žemes pirmą kartą į vieną valstybę (tai įvyko apie 1236 metus, tikros datos nėra). Be abejo tai įspūdinga sukaktis, kurią kada nors artimoje ateityje reiktų dar plačiau paminėti. Labai svarbu ypač svetimiesiems išsiskirti, kad mes, švėsdami 43-sius nepriklausomybės sukakties metus, pagerbiame senosios Lietuvos valstybės atskūrimą, o ne naujos įkūrimą. Istorinė 725 metų sukaktis gali palengvinti svetimiesiems vaizdžiai išsiskirti senąsias Lietuvos valstybės tradicijas.

• **Baudžiavos panaikino paskelbimui** šių metų vasario 19 d. sueina 100 metų. Lietuvos valstiečių, baudžiauninkų ir visų gyventojų spaudžiamas, bijodamas naujų sukilimų, Rusijos caras 1861 metų vasario 19 d. paskelbė baudžiavos panaikinimą. Sovietiniai Lietuvos istorikai ir propogandininkai tai šiandien išverčia į kažin kokią Rusijos caro malonę ir iš viso piešia anuos laikus kreivame veidrodyje. Minint šiemet tą baudžiavos panaikinimo sukaktį, negalima apeiti fakto, kad dabartyje Lietuvos stambi gyventojų dalis — kolchozininkai — vėl yra baudžiauvoje ir kažin ar ne baimesnėje negu cariniais laikais: Žeme visiems atimta be užmokesčio, ūkininkai paversti blogai atlyginamais darbininkais (saujėlė grūdų ir kelios dešimtys kapeikų pinigais), neturintys teisės keisti savo darbovietę. Caro laikais ne visi buvo baudžiauninkai. Sovietiniame režime kolchozinė ir sovchozinė baudžiava apima visus žemdirbius.

• **Masinių trėmimų į Sibirą sukaktis** šiemet bus minima jau 20-tą kartą! Kiek po ano 1941 m. birželio dar buvo ištremta lietuvių, kiek jų žuvo ir kaip nedaug grįžo! Ar gali suprasti svetimų tautų žmonės, kai mes jiems apie tai aiškiname? Kurie nėra patys pergyvenę sovietinio teroro, yra linkę į visa tai lengvai žiūrėti. Mums gi toji sukaktis paskatina budrumui.

• Šiemet, lapkričio 27 d. sueina 35 metai, kai Lietuva su Sov. Sąjunga sudarė nepuolimo sutartį. Ir šita sutartis minėtina, kad pasauliui būtų priminta, kaip Maskva laikosi savo sudarytą sutartį.

Taip pat 35 metai sueina nuo Lietuvos bažnytinės provincijos sudarymo (1926 m. balandžio 14 d. sutartim su Vatikanu), su arkivyskupu - metropolitu priekšakyje.

• Dar verta paminėti du deimantinius jubiliejus šiais metais: "Susivienijimo Lietuvių Amerikoje" 75 metų sukaktis ir tokia pat graži Amerikos lietuvių savitraščio "Vienybė" 75 metų sukaktis.

• Turime šiemet ir daug asmeninių sukaktuvininkų. Vasario 15 d. suėjo 130 metų nuo Jurgio Sauerveino gimimo (Jo giesmė "Lietuviais esame mes gimę", giedama viso pasaulio lietuvių iki šiandien). 110 metų

sueina lapkričio 23 d. ir tautos patriarchui Jonui Basanavičiui. Tokia pat 110 metų sukaktis sausio 25 d. buvo ir Petro Vileišio, pirmojo lietuviško dienraščio steigėjo. Patriarchas aušrininkas Jonas Šliūpas gimė 1861 m. vasario 23 d., taigi jam sueina 100 metų. Š. m. gruodžio 17 d. sueina 95 metai, kai gimė trečiasis Lietuvos prezidentas dr. Kazys Grinius, o vasario 10 d. buvo 85 metai, kai gimė poetas Pranas Vaičiūnis. Gražią 70 metų sukaktį šiemet vasario 15 d. šventė ir poetas Faustas Kirša. Yra ir daugiau minėtinų sukaktių.

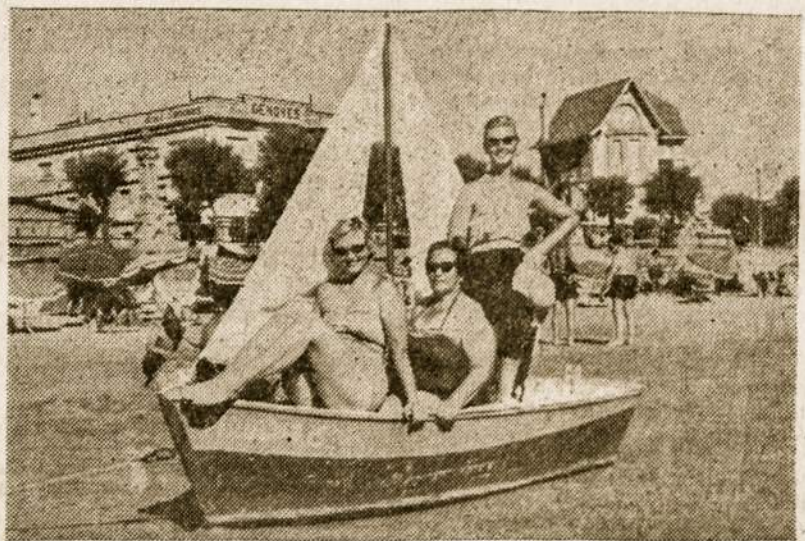
PAVOJUS LIETUVOS ATSTOVYBEI BRAZILIJOJE

Naujasis prezidentas nori anuliuoti Pabaltijo diplomatinį atstovų kredencialus

(E) Dar vienai laisvosios Lietuvos diplomatinei atstovybei susidarė pavojus. Kaip "Eltos Informacijos" pranešama iš Sao Paulo, Brazilijos naujasis prezidentas dr. Janio Quadros jau š. m. vasario 3 d. davęs savo užsienio reikalų ministeriui parėdymą, kurio antras punktą yra toks: "2) patikrinti, ar Pabaltijo valstybės — Latvija, Lietuva ir Estija, — kurios jau prieš ilgesnį laiką yra pranykusios, dar turi diplomatinis atstovus, akkredituotus Brazilijoje. Teigiama atveju — anuliuoti kredencialus".

Prezidento Quadros parėdymo ištraukos vasario 4 d. jau buvo paskelbtos vietos brazilų spaudoje ir per radiją. Netrukus po to, žinia perėjo ir į tarptautinių žinių agentūrų tinklą ir buvo atspausdinta kai kurių Vakarų Europos laikraščių. Kartu paminint, kad prezidentas Quadros imasi žygių atstatyti diplomatinis ir prekybinius santykius su Vengrija, Rumanija, Bulgarija ir kitais satelitais.

• (E) **Pabaltijo valstibių atstovybės Brazilijoje dar neuždarytos.** Esamomis žiniomis Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasiuntinybės Brazilijoje iki šiol dar nėra uždarytos, kaip kad buvo susidaręs įspūdis, atėjus įvairioms žinioms iš Brazilijos sostinės. Laisvojo pasaulio lietuvių platus reagavimas, visokių atvejų, buvo naudingas. Įvykusius faktus sunkiau koriguoti, negu žygius, kurie tik numatomi daryti. Jautrus visuomenės reagavimas tokiais atvejais gali turėti teigiamų pasekmių.

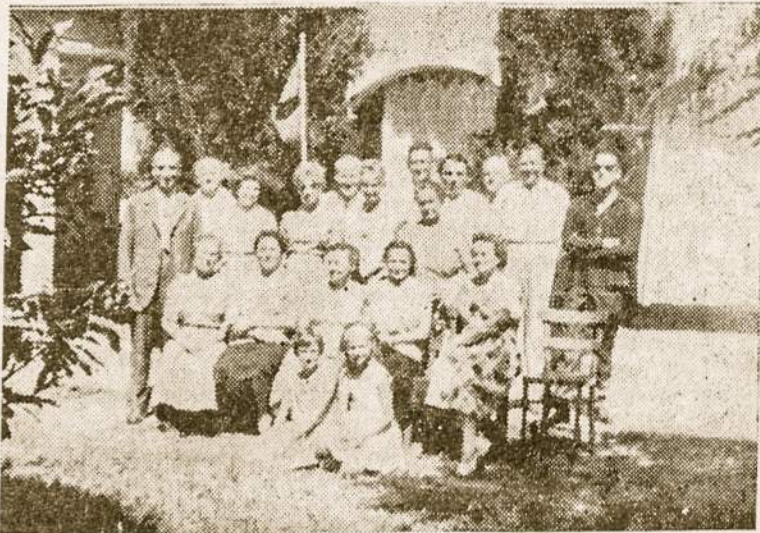
Urugvajuje praleido vasaros atostogas ponė Sofija Sušinskaitė - Pundienė drauge su savo dukrelėmis: Birute ir Angelyte. Apankė gražiausias Montevideo, Piriapolis ir Punta del Este vietoves; pasidžiaugė jūros vandenais bei Urugvajaus gamtos vaizdais, vasario 11 d. grįžo į savo namus

ARGENTINOS LIETUVIAI

KORDOBA

VILLA DEL DIQUE IR VILLA RUMIPAL LIETUVIAI GRAŽIAI PAMINĖJO TAUTINĖ SVENTĖ

Vsario 16 d. iš ryto Villa del Dique šv. Kazimiero koplyčioje kun. Aug. Steigvila atlaikė pamaldas už Lietuvą, kurių metu susirinkę žmonės giedojo lietuviškas giesmes. Altorius buvo papuoštas lietuviškom spalvomis, o prie namo plevėsavo lietuviška trispalvė. Pamaldoms pasibaigus buvo padaryta bendra nuotrauka.

Pavakaryje tautinė sventė, paminėti susirinko beveik visi Villa del Dique ir Rumipal gyvenantieji ir atostogaujantieji lietuviai. Erdvime po nuorū Zavickų kieme po medžiagis susirinko apie 50 lietuvių. Pradžioje per Vill Rumipal garsiaakabj buvo perduoti lietuvių sveikinimai ispaniškai per visą valandą buvo duodamos iš lietuviškų plokštelių dainos daugumoje šv. Cecilijos choro įdainuotos.

Patį meninę programą buvo atidaryta p. Pylipo Vaitkevičiaus, kuris paminėjo eigą perdavė kun. A. Steigvilai. Po trumpos kalbos sukambo Lietuvos himnas, visų sugiedotas. Po to montažėlį "Lietuva Brangi" išpildė lietuviškas: Laima Balčiūnaitė, Marytė Sakalauskaitė ir Adriana Vasūnaitė vadovaujant poniai Marijai Zavickienei. Toliau solo padainavo p. M. Zavickiene: "Ten kur Nemunas" ir "Žirgelius". Mergaičių kvartetas su p. Zavickienė

ROSARIO

PADEKA

Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba dėkoja Pietų Amerikos Igaliam Ministeriui p. Dr. K. Grauziniui ir visam Atstovybės Personalui už atsiųstą 1.000 pezų auką. Bendruomenė lieka labai dėkinga už šią pagalbą, kuri prisidėjo prie lietuvių vardo išgarsinimo.

PRANEŠIMAS

1961 m. kovo mėn. 12 d. 10 val. šv. Kazimiero bažnyčioje bus laikomos šv. Mišios už š. Stanislovą Užkūrį, dviejų metų mirtimo dienos sukakties proga. Mišias užprašė Užkūrį šeima, kviesdama visas gimines ir pažįstamus atsilankyti ir pasimelsti.

P. Josefa Užkuryte - Muñoz, gyv. Rosario, Pueblo Nuevo, Calle 2 savuose namuose sausio 21 d. susilaukė sūnelio, kuriam duotas Serkins Renaldo vardas. Jaunoji šeima ir visa Užkūrų šeima džiaugiasi su laukusį įpėdinio.

padainavo: "Ko liūdi berželi" ir "Leiskite į Tėvynę". Laimutė Petraitičiūtė su įsijautimu padeklavo eileraštį "Lietuva", o p. Gaslūnas su gražia introdukcija iš karo prisiminimų padeklavo įspūdingą eileraštį: "Užmigo pasaulis". Visa programa buvo išklaudyta su dideliu visu dėmesiu ir palydėta karštais plojimais.

Programai pasibaigus buvo padarytos nuotraukos ir svečiai pavaišinti užkandžiais, po kurių visi dalyviai įsijungė į lietuviškų dainų pynę: lietuviškos dainos toli nus-

kambėjo po visą vasarvietę, patraukdamos vasarotojų dėmesį.

Sečius iš Villa del Dique ir Rumipal važiavo Rumipal gyvenantieji lietuviški vašingumai: pp. Marija ir Juozas Zavickai, pp. Korsakai, pp. Palšiai, pp. Matulaičiai, p. Vaitkevičius ir kiti. Svečių tarpe iš Villa del Dique matėsi p. Kaz. Stankūnas, kun. A. Steigvila, p. Paršelis, p. Augulis, p. Martinkus, lietuviškas mergaitės, atostogaujančios šv. Kazimiero name, iš Rumipal — Hotelio "Kondor" savininkas p. Paulauskas, pp. Butkai ir visa eilė lietuvių atostogaujančių ponus Palšius. Lietuviškų plokštelių pertransliavimu per vietinį garsiaakabj parūpino p. Antanas Mikėnas.

Sventės paminėjimas praėjo labai jaukiu ir tikrai lietuviškoje nuotaikoje prie lietuviškų užkandžių su lietuviškom dainom. Bravo rumipaliečiai, kurie surengė šią popietę.

• **Vincas Ratkus ir Pijus Gudelevičius** išvažiavo kuriam laikui į Villa del Dique pp. Kazimiero ir Marijos Stankūnų TT. Marijonams dovanotą vasarvietę, po vasaros jaunimo atostogų pastatų atremontuoti bei sutvarkyti būsiama sekančiais metais vasarvietei.

• **M. Paserpskienė** su Paserpskaitė - Balinskienė bei anukė Liucyte išvyko į Villa del Dique paatostogauti.

• **Julija Bubliskienė** praleidus mėnesįlaiko Villa del Dique sugrįžo Avellanedon.

BERISSO

ISEJO PENSIJON

Šio "Mindaugo" nariai išėjo pensijon: J. Kulikauskas, K. Marcinkevičius, P. Duda, J. Martinkus, K. Pilka, Mykolas Tamoliūnas, P. Strolia, V. Stundžia, V. Augulis, P. Ražanskas ir Z. Juška.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINEJIMAS

Gražus tautiečių ir svečių būrys dalyvavo "Mindaugo" Draugijos su ruoštoje 43 metų Lietuvos atkūrimo minėjimo pamaldose centrinės parapijos bažnyčioje. P. Petraitis griežė lietuviškų giesmių melodijas, berisčiai gražiai lietuviškai giedojo, o kun. A. Lubickas, MIC, laikė šv. mišias ir pamokslą pasakė primindamas, kad ne tik 1918 metai, bet ir 1236 m. bei 1251m. Lietuvos valstybės ir Vakarų Europos krikščioniškoji kultūra išaugo sukaktis turėtų mus visus bendrai kovai už katalikiškosios Lietuvos Nepriklausomą gyvenimą jungti.

Žaibai ir perkūnai kai trunkės be andros, "Mindaugo" Draugijos pirm. p. Vincas Stundžia, užlipęs scenon taria minėjimo atidarymo žodį. Tai buvo 1961 m. vasario 26 d. "Mindaugo" Draugijos patalpose Berisse.

Sugriežus plokštelėm Himnus ir Maldą už tėvynę bei Vasario 16 dieną, p. Stundžia jun. iškvietė solistą Albertą Grišką, kuris su dideliu įsijautimu padainavo: Kur bakūžė samanota, Lietuva Brangi ir Kur Nemunėlis. Po to, kun. A. Lubickas, sveikinimo žody priminė, kad mes ne kiti kiti kaltidami, bet pirmoje vietoje, kiekvienas asmeniškai paž-

DIDELĖS LIETUVIŠKOS

ISKILMĖS ROMOJE

VASARIO 16-SIOS PROGA

(E) Nepriklausomybės sukaktis šiemet Romoje buvo jungiama su 725 m. sukaktim nuo Lietuvos sujungimo po Mindaugo valdžia.

Iškilmingas minėjimas vyko toje pačioje patalpoje, kaip ir anksčiau, būtent Intituto Sant' Angela Merici, via Salaria 113-115. Iškilmės vyko sekmadienį vasario 19 d. Jos prasidėjo 10 val. pamaldomis už Lietuvą, dalyvaujant kardinolui Giuseppe Pizzardi. Jis pasakė ir pamokslą. Pamaldų metu giedojo Lietuvių šv. Kazimiero kolegijos choras.

Pagrindinę minėjimo kalbą pasakė žymus italų politikas prof. Gaetano Martino, buv. Italijos užsienio reikalų ministeris ir kitų institucijų narys. Minėjimas buvo užbaigtas meniniu koncertu, kurį išpildė lietuviškas Albina Uknevičiūtė, pianistas Francisco Alonso ir smuikininkas H. Dannemann.

Italijos valstybinis radijas, dr. J. Gailiaus rūpesčiu, vasario 16 d. 10,40 val. ryto transliavo specialią programą Lietuvai pagerbti.

• • • • •
velgtumėm dėl ko mes tiek amžių didingos tautos ir valstybės sūnus vergavome ir vergaujame. Būdami 85 % katalikų Tauta, tačiau liberalinės, nepartinės bei socialistinės pakraipos spaudos, lygiai, kaip burliukų pavergtoji Lietuvoj, esame laikomi kaip Lietuvos priešai ir visuomet išjuokiami kiršinami, klaidinami... K. Norkus, "A. L. Balsas" redaktorius, pasidžiaugė gražiu lietuviškumu čiagmių lietuvių kalbos vartojime. Perskaitys Ukrainiečių sveikinimą sekė Dr. A. Kairelio pagrindinė kalba, kurioje audringais žodžiais ir vaizdžiai įrodė kad, kiekvieno lietuvių garbė ir pareiga yra išmokyti čiagmius tautiečius lietuvių kalbos. Dulksnytės ir O. Petraitytė padeklavo: Po sunkių valandų, Malūnėlis. Pr-lė Rasa Kairelytė irgi, padeklavo o ALOST sek. inž. St. Babronis paskaitė rezoliucija ir minėjimas buvo baigtas prie alaus stiklo svečius bei pažįstamuosius su lietuvišku vašingumu besišaušiant. Pažimėtina, kad pietuose dalyvavo ir vietinės parapijos klebonas.

• Juozas ir Petronėlė Kalveliai su šeima iš Berisso kelioms savaitėms poilsio išvyko į Misiones.

• **Konstantinas Mikelaitis** plačiai išvystęs naftos tankų statybą Argentinoje iš Salto baigia fabriką perkelti į pietines provincijas. Jo sūnus Rikardas tankų statybos darbus vadovauja Plaza Huicul, Neuquen, o sūnus Luis, Mendozos prov. Turi pakvietimą steigti panašius fabriks Tucuman bei Comodoro Rivadavijoje.

TEMPERLEY

ŠAUNUS PP. POVILAIČIAMS VERMUTAS

ALB-ės Temperley apylinkės Valdyba, 1961 m. vasario 25 d. St. Palukėno namuose, Villa Sastre su ruošė pp. Povilaičiams, kovo 10 d. išskrendantiems į JAV apsigyvenimui, puikių išleistuvių vermutą. Pp. Povilaičių šeima buvusi sąžiningai uoli ir nuosirdžiai tauri Lietuvos kolonijos bitelė, tarsi sukviētė gausų būrį tautiečių, kurie be luomų skirtomo, labai nuosirdžiai išvykstantiems linkėjo viso gero. Palaiminūs kun. A. Lubickui valčių stalą, žinoma, valšės be kalbų neapsėjo. Pirmutinis prabilo ALB-ės Temperley apyl. pirm. J. Sadauskas, kun. A. Lubickas, "Aušros" choro vedėjas J. Valentinavičius, Temperley gyv. p. Lečas, p. Leipus, p. Stasiulevičius, V. Veliona, V. Geleckas ir kiti. Gledant ilgiausių metų V. Geleckas trimitu trimitavo suteikdamas toms valšėms karžiškiškos nuotaikos dvasią.

• Izabelė ir Antanas Kuliečiai apsigyvenę nuosavoje namuose Indalecio Gomez 850, Villa La Perla, Temperley, aktyviai visur dalyvauja ALB Temperley apylinkės veikime.

ALB-ės Temperley apylinkės naujojoj valdyboj yra: J. Sadauskas, Mykolas Morkūnas, Vytautas Veliūna, kurie taip pat yra išrinkti dalyvauti Centro valdybos suvažiavime.

URUGVAJUS

MONTEVIDEO

VASARIO SESIOLIKTOJI URUGVAJUJE

Minėjimas koncentravosi šalies sostinėje Montevideo mieste, kur gyvena dauguma Urugvajus lietuvių, ir kur pilnateisiai veikia Lietuvos Pasiuntinybė.

Lietuva ir lietuviai ypačiai plačiai buvo minimi radijo bangomis Lietuviškos programos iš Radijo Independencia ir Sarandi buvo turiningos Min. dr. K. Grauzinio, kitų tautiečių ir Lietuvos draugų atitinkamomis kalbomis ir menine dalimi. Specialią programą per Voz del Aire pravedė ištikimas lietuvių draugas žurnalistas J. P. Martinez Bersetche. Joje ispaniškai išsamų žodį vėl tarė Min. dr. Grauzinis ir svečias iš Argentinos, vienos antikomunistinės organizacijos pirmininkas ukrainietis Rubenec. Arti Buenos Aires miesto esanti radijo stotis Colonia, neseniai pradėtos p. Martinez Bersetche programose Laisvės Balsas pirmą kartą į Argentinos ir Urugvajaus lietuvių prabilo Lietuvos Pasiuntinybės spaudos atšahė K. Čihiro lietuvišku žodžiu, o taip pat ir Lietuvos Ministro prakalba ispaniškai.

Vasario 16 d. vakare Lietuvos Pasiuntinybėje tradiciniame priėmimo atsilankė net keturi aukšti Urugvajaus Užs. R. Ministerijos pareigūnai su dr. Fernandez prišakyje įteikdami pasveikinimą šios šalies užs. R. ministro bei vyriausybės vardu. Priėmimo vaišėse dalyvavo būrys urugvajiečių ir kolonijos veikėjų lietuvių. Oficialinis dienraštis El Debate gražiaiame staipsnyje aptasakoje didžiosios lietuvių dienos istoriją, pabrėžė: "Lietuva šiandien yra pavergta karčioje ir nežmoniškoje sovietinio despotizmo vergijoje. Šioji vergija yra kaip tamsi naktis kilnios tautos istorijoje, bet kada nors vėl užtekės išlaisvinimo saulėtekis". Valdžiai artimi dienraščiai El Pais ir El Plata įsidėjo kito lietuvių žurnalisto straipsnius apie Vasario 16 prasmę. Didysis dienraštis El Dia ir kiti taip pat skyrė skiltis Lietuvai ir jos bylai.

Visuomenis masinis aktas įvyko vasario 10 d. naktį Urug. Liet. Kultūros Draugijos patalpose, kur šimtai tautiečių su dideliu susikauptumu sekė gerai pravažę programą. Kalbėtojai: Min. dr. K. Grauzinis, p. J. Martinez Bersetche, T. J. Bružikas, latvis V. Bergmanis, draugijos pirmininkas J. Jazanskas savo mintis išreiškė trumpai, bet turiningai. Buvo paskaityta spaudoje jau skelbta patriotinės visuomenės nusistatymą formuluojanti rezoliucija. Vyt. Dorelio vedamas choras šiemet pasirodė su naujesniu repertuaru, su daugiau jaunimo ir didesniu pasiruošimu. Aktui vadovavo jaunuolis Kl. R. Vidžius.

Lietuvių bažnyčioje pamaldos už Lietuvą buvo dviem atvejais: vasario 16 vakare, kada Mišias už tėvų žemę ir jos mirusius ir gyvus kovotojus buvo užprašę svečias iš JAV p. Jurgelas su žmona. Vasario 19 d. buvo antros Mišios už Lietuvą, kurias atlaikė ir patriotingą pamokslą pasakė misijonierius T. J. Bružikas. Pamaldose dalyvavo ir Pasiuntinybės personalas. Baigiant buvo jautriai sugiedotas Lietuvos himnas.

Lietuviai T. D. Jezuitai, 1961 m. vasario mėn. 12 d. gražiai paminėjo savo 10 metų darbuotės sukaktį Urugvajaus lietuvių kolonijoje. Iškilmingose mišiose jų statytoje bažnyčioje Tėv. Bružikas pasakė patriotinį pamokslą. Po pamaldų bažnyčioje buvo gerai organizuoti pietūs, kuriuose dalyvavo kaimyninių bažnyčių dvasiškai, Lietuvos Ministras Dr. K. Grauzinis su Ponia, Konsulas A. Grišonas su Ponia, spaudos atstovas K. Čihras ir svečiai iš JAV bei Argentinos ir kiti prieteliai. Buvo sveikinimai, kalbos ir puiki programa scenoje. Linksmi nuteikė visus kun. Sukacko sukurta humoristinė poezija apie parapijos žimybės.

PAIESKOMI ASMENYS:

- I. Ilžinas Karolis, sūnus Jokvbo kil. iš Linkuvos.
II. Reutas Juozas ir
III. Giedros (Bružo) Antano giminės.
Juos paleško giminės, dėl smulkesnių davinų prašoma kreiptis Lietuvos Pasiuntinybėn, Rambla. Rep. de Chile 1606 esq. Larrañaga, darbo valandomis tarp. 9 ir 12 val. prieš piet. Tel. 41.55.91.

Stasys Povilonis, Jonas Karolis Blumbergas ir Rapolas Paršelis, mūsų "Laiko" spaustuvės ir laikraščio linotipistas yra praleidę atostogas vasario mėn. nuo 13 iki 28 Montevideo, Urugvajuje. R. Paršelis buvo apsisostojęs pas pp. Dorelius, St. Povilonis pas pp. Lengvenius ir Debesius ir J. K. Blumbergas pas Jeskevičius už ką visi yra labai dė-

kingi juos globojusius šeimoms už lietuvišką vaišingumą.

PADĖKA

Iš visų jaunatviškų širdžių dėkojame kun. Giedriui, Doreliams, Jaskėlevičiams, Geležauskam, Zukams, Debesiams, Lengvėnams ir Klimaičiams. Visuomet prisimename Jus ir Jūsų nuoširdumą. Rapolas Paršelis, Stasys Povilonis ir Jonas Karolis Blumbergas

Aa. Barbara Darulienė, prieš kiek laiko aprūpinta visais Sakramentais Ligoniu kun. A. Lubicko, mirė vasario 11 d. c. Garibaldi sanatorijoje, Temperley ir 13 d. buvo palaidota Lomas de Zamora kapinėse.

Aa. Stasys Čekauskas stagiai ir netikėtai "prigėręs" būtraukdamas tinklą San Clemente de Tuyu 1961 m. vasario mėn. 21 d., iš savo uošvių A. O. Kairių namų buvo palaidotas 23 d. Flores kapinėse. Giliame liūdesy liko velionio žmona Elsa Kairytė - čekauskiene, dukrelė su sūneliu, uošviai Kairiai ir kiti giminės.

Aa. Stanislovas Kenra, mirė kovo 1 d. Rawson ligoninėje. Velionis buvo kilimo iš žamaitijos, Silalės mos, dirbo geležies fabrike, 3 mevalšč. Argentinoje gyveno be šaltai kaip buvo išėjęs į pensiją. Mirė ramiai, aprūpintas sakramentais. Laidojimu rūpinosi ponai Paškevičiai.

AUKAVUSIEJI A. A. PETRAUSKIENES LAIDOTUVEMS

Po 100 pežų: P. Krivickas, P. Raudonikis, P. Mainonis, J. Sturevičius, J. Židonis, J. Kuoja, J. Kasparavičius, N. Skibinskis ir M. Kirpėjis. Po 50 pežų: A. Žižis, A. Marhenholcas, F. Gallinienė, ir K. Misiūnas. Po 20 pežų: J. Grigaliūnas, A. Paršelis, Pijus Sakalauskas, J. Dambrauskas (50) ir H. Šimkūnas. Po 15 pežų: M. Stasevičius, po 10: M. Misiūniene, I. Mikalauskienė, M. Matulionienė, A. Velykienė, U. Gorodeckienė, O. Kundrotienė, B. Barauskienė ir Ona Vaitkunienė. M. Paserpskienė (20), A. Rupienis (50) R. Klimanskis 7 ir Ona Lipinskienė 5.

Visiems aukavusiems, kartu ir prie laidotuvių prisidėjusiems Augustui ir Pranciškui Rupieniams, Uršulei Kaušakienei, Monikai Jankauskienei, Onai Kazlauskienei ir švogeriui Vaičiūniui su šeima, bei visiems užjautusiems padėjusiems vaikams, dalyvavusiems žmonos laidotuvėse ir užsakiusiems šv. Mišias kurios bus balandžio 10 d. 6.50 val. ir gegužės 28 d. 10.30 val. Tarių nuoširdų ačiū!

A. Petrauskas

Aa. Ievą Kalvaitytę - Derencienę prisimenant

Vos sulaukusi 46 m. nuo vėžio ligos mirė 1961.I.29 Vilkaviškietė Ieva K. Derencienė. Velionė buvo atvykusi po II-jo pas. karo. Buvo

malonaus būdo, darbšti bei susipratusi lietuvi. Visur dalyvavo tautiniame ir katalikiškame veikime. Savo darbštumu buvo įsigijusi Lomas de Zamora nuosavą namą ir kitas nuosavybes. Lietuvoje liko giliame liūdesy 3 broliai: Albinas, Jonas ir Juozas Kalvačiai ir 6 seserys: Petronėlė, Ona, Uršulė, Marija, Teresė ir Adelė; o Argentinoje: vyras Sergejus Derencinas ir dukrelė Milda. 30 d. saucio buvo palaidota Remedio de Escalada kapinėse.

PADĖKA

Gilias nuoširdumo padėkos žodžius tariame tautiečiams ir mūsų šeimos prieteliams: pp. Valerijai ir Vladui Deveikiams, pp. Liuliams, pp. Kavaliauskams, pp. Stanačiams, pp. Sakalauskams, p. A. Gaidimavičiui, kun. A. Steigvilai, E. Da Silva ir jo tėveliams, p. Simutienei ir kitiems, vienokiu ar kitokiu būdu slaugusiems ligoje, dalyvavusiems šermyse ar palaidojime mano žmonos ir motinos, nuoširdus ačiū. Sergijus ir Milda Derenciai

NUO ŠIRDIES SMŪGIO MIRĖ SIMAS ANDRIUSKEVIČIUS

1961 m. vasario mėn. 24 d. savo namuose, Coronel Diaz 668, Piñeyro širdies smugis ištiko Simą Andriuskevičių. Velionis buvo kilęs iš Sabališkės km., Antnemunio valšč., Alytaus apskr. Argentinoje atvyko 1928 m. su žmona Rože Sinkevičiūte, sūnum Simu ir dviem dukrom: Ona Anastazija. Argentinoje gimė dar du sūnūs: Juozas ir Antanas ir dukrė Marija. Velioniui teko pergyventi sunkių dienų vaikus auginant. Paskutiniu laiku dirbo skerdykloje "La Negra" ir prieš 3 metus buvo išėjęs pensijon. Visi vaikai jau vedę gyvena su šeimomis.

Vasario 25 d. velionį palydėjo giminės, draugai ir kaimynai į Sarandi kapines. Religinį patarnavimą namuose ir kapuose atliko kun. A. Lubickas. Naujai supiltą kapą pridengė gvyų gėlių vainikai.

Giliame liūdesyje liko žmona, sūnūs ir dukros su savo šeimomis ir dvi seserys Lietuvoje. Tebūnie lengva Tau Argentinos žemelė, kurioje tiek daug teko pakelti vargų.

MIRĖ JAUNUOLIS ALOYZAS J. NORVAIŠAS

Staigi ir tragiškai jaunuolio Aloyzo Norvaišo mirtis, ivykusi vasario mėn. 4 d. sukrėte visą Berisso lietuvių kolonija, ypatingai jaunimą, kuris neteko savo geriausiojo draugo ir veikėjo.

Aloyzas vasario 4 d. apie 3 val. po pietų važiuodamas motoneta pagrindine Montevideo gatve, apie 6 kvadrans nuo savo namų susidūrė su policijos mašina ir mirtinai buvo sužeistas. Tuojau buvo nugabentas į Berisso ligoninę, kur buvo iškviesti specialistai gydytojai, bet nieko negalėjo padėti; sužeistas išgulėjęs tris dienas be žado, numirė.

Velionis buvo gimęs 1937 m. ir nuo pat jaunystės dienų buvo įsitraukęs į lietuvišką darbą: dirbo prie "Nemuno" draugijos jaunimo. Vienu žodžiu buvo tikras lietuvis patriotas.

Vasario 8 d. daugybės žmonių lydimas buvo palydėtas į bažnyčią, o iš ten į La Platos kapines. Kapą pridengė daug gvyų gėlių vainikų. Liūdesyje paliko tevelius: J. Norvaišą ir M. Urbanavičiūtę Norvaišiene, dėdę J. Mažeiką, Izabelę Mažeikaitę. p. Radžūnus, V. Mažeikytę

de Michelis, Skvereckų šeima ir daugybę savo draugų, su kuriais praleido kartu jaunystės laimingas dienas.

Tebūnie lengva Argentinos žemele. Pažįstamas

MIRĖ PRANAS SIDERAVIČIUS

Sausio 24 d. Berisse mirė Pranas Sideravičius, sulaukęs 47 metų amžiaus. Velionis buvo kilimas iš Urijos km. Lukšų vals. Šakių aps. Argentinoje atvyko su tėvais 1925 metais, turėdamas 10 metų amžiaus. Dar visai jaunas istojo dirbti į "Armour" skerdyklą, kurioje išdirbo 31 metus. Per tą laiką įsigijo 2 žemes sklypus ir turėjo pasistatę murinį namą.

Velionis buvo malonaus būdo, kuri kaimynai labai mylėjo. Be to buvo gerai apsiskaitęs, mėgo knygas ir spaudą. Nulūdime liko motina Marijona, sesutė Antanina Ponte, brolys Jonas ir patėvis Antanas Petkūnas.

Sausio 25 d. daugybės draugų ir pažįstamų buvo palydėtas į La Platos kapines. Kapą papuošė gvyų gėlių vainikai. Tebūnie jam lengva Argentinos žemelė.

Kovo mėn. 12 d. 10 val. šv. Mišios už aa. Pranciškų ir Petrą Sideravičius. Užprašė Marijona Petkūnas.

● PARDUODAMA "DESPENSA"

su būtu, c. Pastor Pereyra 3901, Remedios de Escalada. Kreiptis pas Joną Miežinską, virš minėtu adresu. Lietuviams nuolaida.

Šventos Mišios

KOVO MENUO

- 12 d. 7 val. už aa. Andrių Pietari. — 10,30 val. už aa. Antaną ir Emiliją Misiūnus.
13 d. 8,15 val. Už sveikatą - Čerņiauskai.
16 d. 6,50 val. Tado Jasinevičiaus int. — 8,15 val. už aa. Juozą Povilonį ir Bartuškę mirusius.
17 d. 11 val. Alicijos Angelės Dultytės vestuvinės mišios.
18 d. 6,50 val. už aa. Barbarą Kulišienę. — 9 val. už aa. Valeriją Činskaitę Jurgelėnienę.
19 d. 7 val. už Kazimierą, Adomą ir Viktorą. — 8 val. už sveikatą Michalinos Černeckytės. — 9 val. už aa. Čerņiackų mirusiuosius. — 10,30 val. už aa. Stanislavą Misevičaitę. — 19 val. Juozo Jasinevičiaus int.
21 d. 6,50 val. už aa. Povilą Rastauską. Užprašė R. Klimanskis. — 7,30 val. už aa. Barborą Šimkūniene (Lietuvoje). — 8,15 val. už aa. Joną ir Joaną Brasus ir Petronelę Šiaudkulytę
22 d. 7,30 val. Kun. St. Saplio int. — 8,15 val. už aa. Ignacą Norvaišą
23 d. 6,50 val. už aa. Bruną Raudonikienę. — 8,15 val. už aa. Povilą Katkūną.
24 d. 6,50 val. už aa. Ignacą Romančionį. — 8,15 val. už aa. Kotryną ir Pranciškų Širvius.
25 d. 6,50 val. už aa. Joną. Užprašė A. Baltrušaitis.
26 d. 8 val. už aa. Mortą Varževičiūtę. — 9 val. už aa. Simoną Andriuskevičių. — 18 val. už aa. Bakanų mirusiuosius. — 10,30 val. už aa. Viktoriją Lapėnienę ir Eufamiją Lapėnaitę.
27 d. 8,15 val. už aa. Motiejų Šiauliūną ir Marytę Šiauliūnaitę.
28 d. 6,50 val. už aa. Teklę Bileišytę - Kaušiliene.
TEMPERLEY
Kovo mėn. 19 d. 10 val. už aa. Navickų mirusiuosius. Užprašė Juozas Nvickas.

AŲA STASIUI ČEKASKUI tragiškai mirus, jo žmonai ELZAI KAIRYTEI su vaikučiais, KAIRIAMS ir ČEKASKAMS, liūdėsio valandoj, reiškia giliausią užuojautą.

A. ir St. Mikėlioniai

Dėl POVILO RASTAUSKO mirties liūdesy likusiai žmonai VALERIJAI PETRONYTEI RASTAUSKIENEI reiškiam nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

B. O. A. Rastauskai

VALERIJAI PETRONYTEI RAUSTAUSKIENEI, mirus mylimam vyrui aŲa POVILUI RASTAUSKUI, reiškiam gilią užuojautą ir drauge liūdime.

A. L. Šv. Cecilijos Choras

JUOZUI ir MARIJAI NORVAIŠAMS, tragiškai žuvus jų vienintėliui sūnui LIUDOKUI, reiškiam nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Valentinų šeima

AŲA STASIUI ČEKASKUI tragiškai mirus, jo žmonai ELZAI KAIRYTEI su vaikučiais, KAIRIAMS ir ČEKASKAMS, liūdėsio valandoj, reiškia giliausią užuojautą.

J. Bukevičius su šeima

Ponui VIKTORUI LESNIAUSKUI, mirus jo mylimai Mamytei, reiškia nuoširdžią užuojautą.

Jonas Gasiūnas ir Paliulionų šeima

Ponui VIKTORUI LESNIAUSKUI, Argentinos Lietuvių Skautų Įkūrėjui ir didžiam Jaunimo Darbuotojui jo Mamytei mirus, siunčia nuoširdžią užuojautą.

"Laiko" Redakcija ir Administracija

Buenos Aires Avellaneda

• Kun. Dr. Kazimieras Černiauskas, MIC, išdirbęs pastoracijos darbe 13 metų, š. m. kovo mėn. 14 d. išskrenda į Šiaurės Jungtines Valstybes pasisvečiuoti bei atostogaujant pailsėti ir jėgų atgauti. Avellaneda iš Rosario atvyksta kovo 8 d. su pažįstamaisiais atsiveikinti.

• 80 metų amžiaus senutė Anelė iš okupuotos Lietuvos buvo savo gimniečiams, kad yra vienintelis geras daiktas, kad ne visas burliakai bažnyčias nuvertė, tai ir vienintelis bejėgiams seneliams pragyvenimo šaltinis yra elgetauti prie bažnyčios durų, nes valdžia sako: "Kas nebegali dirbti, tas ir nebeturi teisės valgyti". Tai toks ten socialinės globos pagrindinis dėsniš kuris prie bažnyčių suvoro didžiausias eiles paliogelių senelių.

• Aleksandras Petrokas, gyvenęs Maximo Rodriguez 1499, Victoria, š. m. vasario 24 d. atšventė 72 metų amžiaus sukaktį. Tarpe svečių matėsi ir jubilijato gimintaičiai pp. Juozas ir Bronė Miliauskai iš Villa del Dique Buenos Aires apsilankyti atvykę, dukterė Veronika Marcinkevičienė, kaimynai Žalneravičiai ir daug kitų. Ilgiausių metų, ilgiausių!

• Juozas Valentinas su Jonu Baikiuku praleido atostogas Carhué, sakosi, kad sąžiningai varė ir laidojo druskingojo ežero gelmėse reumatizmą ir ištuštinę pinigines patenkinti ir linksmi sugrįžo į savąsias Buesos Aires apylinkes.

• Lola Zakaruskaitė keletai gavačių išvyko pas savas gimines Urugvajun.

Lietuvių tautiniame muziejuje A. L. Kongreso metu: p. M. Bersetche, p. Grisonienė, p. Bersetche žmona, p. Mikeliūnienė, p. Ministras V. Sidzikauskas, rašytojas K. Čibiras, p. Padvalskis, p. J. Čikštas ir inž. St. Babronis

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 43 metinės

VAINIKO UŽDĖJIMAS

PRIE SAN MARTIN KAPO

Vasario 18 d. pavakaryje prie San Martin kapo Bs. As. katedroje buvo uždėtas vainikas su lietuviška ir argentiniska juostom, dalyvaujant gausiam lietuvių būriui, lietuviams mergaitėms, pasipuošusioms su tautiniais drabužiais. Šį momentą nufilmavo p. P. Ožinskas, J. Gilvydis. Vainiko uždėjimas praėjo su religiniu susikaupimu, uždėjus vainiką buvo lietuviškai sukalbėta malda.

AVELLANEDOJE

Vasario 19 d. Avellanedoje Aušros Vartų parapijoje buvo atšventas Vasario 16-tos religinis paminėjimas. Aušros Vartų bažnyčioje iškilmingas sudėtinis Mišias už Lietuvą atlaikė Tėvas Stasys Saplis, kurių metu pasakė šventei pritaikintą pamokslą. Pamaldose su tautiniais drabužiais dalyvavo O. Ožinskienė ir panėlės Zienkaitės. Be to iš Villa Lugano buvo atvykęs Centro Valdybos sekretorius p. L. Lemberis. Po pamaldų prie bažnyčios ir lietuvių parapijos sodelyje buvo padarytos nuotraukos, o p. J. Gilvydis nufilmavo.

Arg. Lietuvių Centre, Tabare 6950, Bs. Aires, 1961 m. kovo mėn. 4 d.

Minėjimas prasidėjo scenoje pasirodžius minėjimo vadovams: ispaniškai p. Vitui Janulioniui ir lietuviškai p. Vytautui Balčiūnui, kurie pakvietė minėjimo šeiminką p. Joną Čikštą tarti atdarymo žodį; po to sekė Argentinos ir Lietuvos Himnai bei Malda už žuvusius, šv. Cecilijos choro vad. komp. V. Rymavičiui; kalbos: stud. Eugenijos Čikštaitės — ispaniškai, inž. Jono Gaidimausko — lietuviškai; vėl komp. V. Rymavičiaus vad. šv. Cecilijos choro dainos: Vasario 16 Dieną, Pirmyn, Kur Bakūžė Samanota, ir Kur Namas Mūs, o publikai labai pageidaujant po p. Ožinskienės deklamacijos "Vytis" choras sutraukė "Vilko Maršą"; vietoj Zeferino Juknevičiaus minėjimo rezoliuciją paskaitė Vitas Janulionis; sveikinimo žodį tarė 19 pavergtų tautų vardu tos organizacijos pirmininkas; Tautos Fondo vardu kalbėjo pirm. I. Padvalskis; buvo paskaitytas Latvių sveikinimas; labai nuosirdžiai prisimindamas aa. gen. T. Daukantą kalbėjo Kroatų Bendruomenės pirmininkas ir uždarymo žodį tarti buvo iškviestas ALOST pirm. J. Čikštas prieš tai išpildžius ALCentro Tutinių Šokėjų Grupę Kepurinė, Audėjėlę ir šustą akordeonu palydint, Vytautui Balčiūnui. Minėjimas baigėsi šokiais ir pažįstamųjų vai-

šinimasis prie bufeto bei keptų dešrelių "asado".

Malonu pažymėti, kad pagrindinės kalbos ir programos dalis buvo sklandžiai išpildytos čia gimusių ir augusių lietuvių, kuo taip gausiai susirinkę tautiečiai bei giminingų tautų svečiai — viešnios žavėjosi.

• Stasys Kažnauškas, gyvenęs Comodoro Rivadavia, galimybės mieste, sausio 23 buvo atskridęs apsilankyti pas broįį Buenos Aires apylinkės, Turdera, o vasario 25 vėl išskrido į C. Rivadavia. S. Kažnauškas yra 1948 m. iš Venecuelos brolio atkviestas ir dirba iki dabar YPF Petroquimica distilerijoje C. Rivadavioje 8 Km.

• Bonifacas Deveikis, kuris neseniai grįžo iš JAV, nusipirko kolektivą, kuris eina Quilmes ir Berazategui linija.

• Roza Katinaitė nusipirko būgą (apartamentą) už 500.000 pezų.

Praėjusią savaitę Danutės Gilvydienės modisčių institute buvo egzaminai, per kurias 5 gavo profesorių diplomus su teisėmis atidaryti savo mokslo įstaigas ir priimti mokines sistemas "Danutė" vardu.

• Leonida Rackevičienė su sūnais Rikardu, Aloyzu ir dukra Violeta iš Mar del Platos atvyko keletai savaitėlių į Buenos Aires apsilankyti, pasisvečiuoti. Lydimi vietinių ponų aplankė Lietuvių tautinį muziejų Avellanedoje.

• Pranas Juozas Juknevičius chemijos fakulteto studentas ir lietuviškos radijo valandėlės pranešėjas kovo mėn. 3 d. išvyko į Neuquen atlikti karinės prievolės.

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

(NESKAITANT PRENUMERATŲ)

- \$ 250 Jonas Janušis
- " 160 Agr. Stasys Mikeliūnis
- " 160 Simonas Rutkus
- " 100 Elena Buzienė
- " 110 Jonas Povilionis
- " 100 Juozas Lipnickas
- " 100 N. N.
- " 85 Domas Zuoza
- " 60 Juozas Petronis
- " 60 Jonas Miežinskas
- " 60 Anicetas Audzevičius
- " 60 Mykolas Rackevičius
- " 60 Stasys Povilonis
- " 60 Stasys Kacevičius
- " 60 N. N.
- " 60 Petronelė Leonavičienė
- " 60 Jonas Leita
- " 50 Olimpia Kiesylienė
- " 40 Ona Lapinskienė
- " 30 Veronika Miliukienė
- " 25 Ona Rutelionienė
- " 20 Pijus Sakalauskas
- " 20 Alfonsas Jakimavičius
- " 10 Kap. Benediktas Platakis
- " 10 Juozas Griliauskas
- " 10 Juozas Galvelis
- " 10 Antanas Pėtkunas
- " 10 Juozas Smalietis
- " 10 Juozas Gasevičius
- " 10 Juozas Andriulionis
- " 10 Mykolas Pakalnis
- " 10 Jonas Bakonis
- " 10 Kazimieras Salučka
- " 10 Antanas Kirstukas
- " 10 Juozas Brasas
- " 10 Kazimiera Vileika
- " 10 Kazimieras Gulbinas
- " 10 Aleksandras Adomaitis
- " 10 Alfonsas Tamolynas
- " 10 Veronika Žiulis
- " 10 Stasė Jankauskienė
- " 10 Juozas Bakutis
- " 10 Marija T. Vedrickas
- " 10 Juozas Senūnas

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuosirdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija.

Aukos Radio Valandėlei

- \$ 1000 Inž. Jonas Gaidimauskas
- " 200 Temperley Bend-nės
- " 200 Stasys Povilionis
- " 200 Juozas Šiušis
- " 200 Motiejus Povilaitis
- " 100 Veronika Žiulienė
- " 60 Kazimiera Zelebugaitė
- " 50 Ignas Padvalskis
- " 50 Paulina Trinskaitė
- " 40 Ona Lipinskienė

Nuosirdžiai dėkojame visiems aukotojams.

Radijo Valandėlės Vadovybė.

VIEŠA PADĖKA

Visiems pasidavusiems Karnavalų šokių rengime bei prisidėjusiems prie tvarkos palaikymo p-niai Veronikai Marcinkevičienei, medicinos studentei p-lei Maminskaitėi, pp. St. Poviloniui, B. Gokui, M. Velykiui, J. Tamuševičiui, P. Sakalauskui bei "Vyčių" Klubo Valdybai už visokeriopą paramą, tariame širdingai ačiū!

AL "Šv. Cecilijos Choro Valdyba

ALOST TARYBOS POSĖDIS

įvykęs 1961 m. kovo mėn. 17 d. 20 val. Lietuvių Centro patalpose, Villa Lugano, Tabare 6950. Visiems atstovams dalyvavimas būtinas. St. Babronis J. Čikštas Sekretorius Pirmininkas

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Saplis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesnaudoti — gražinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 140.— administracijoje, \$ 150.— namuose; Urugvajuje met. 15 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XIII METAI Nr. 273

9 DE MARZO

LIETUVIAI 150 METŲ ARGENTINOS PARODOJE

Argentiniai minint savo nepriklausomybės 150 metų sukaktį, Buenos Aires mieste, Palermo, Avenida Libertador ir Ayacucho yra atidaryta didžiulė industrijos paroda, kuri tęsis ilgą laiką.

Šioje parodoje, Didžiajame paviljone, pirmame aukšte (Pabellón Grande) 23 vasario su didėm iškilmėn buvo atidarytas Pabėgėlių Skyrius, pavadintas "Dvidešimtojo Amžiaus Drama" (Un drama del siglo XX).

Parodos garbės nariai yra pats Argentinos prezidentas Dr. Frondizi, užsienio ir vidaus reikalų ministrai, emigracijos direktoriai ir kiti aukšti vyriausybės tarnautojai.

Parodoje yra išstatytos fotografijos knygos ir filmos iš tų kraštų, kur žmonės dėl persekiojimo turėjo savo žemę apleisti. Lietuvos skyriuje yra išstatyta apie 10 paveikslų: Dr. A. Kairėlio medžio išdirbinių įmonė, inž. J. Ramanausko varštų

fabrikas, J. Petraičio geležies išdirbinių fabrikas, Aušros Vartų bažnyčia, "Laiko" spaustuviė, tautinis lietuvių ansamblis ir liet. muziejus; rašytojo K. Čibiro ir prof. Mačernio knygos, išleistos Argentinoje, pon. J. Gilvydžio filmas, iš lietuvių pabėgėlių gyvenimo, kurio ištraukos bus rodomos per televiziją ir per paskaitas.

Šia paroda norima parodyti, kad imigrantai ir pabėgėliai nėra jokia valstybės našta, bet priešingai didėlė krašto parama.

Lietuvių skyriaus vedėjas yra p. J. Gilvydis, kurio pastangomis ir rūpesčiu buvo šis skyrius suorganizuotas. Latviai ir Estai savo skyriaus neturi, todėl lietuviai vieni atstovauja Pabaltijo kraštus. Išidėmekite gerai adresą: Av. Libertador y Ayacucho "Exposición del Sesquicentenario, Pabellón grande 1er. piso.

Atidaryta kiekvieną dieną nuo 12 val. dienos iki 12 val. nakties.

"SESQUICENTENARIO" parodoje lietuviai atdarymo dieną (vasario mėn. 23 d.): Dr. A. Kairėlis, Kairėlytė, Haborntė, p. Babronienė D. Gilvydienė, p. Kairėlienė, liet. skyriaus vedėjas parodoje J. Gilvydis ir kiti.

• Leonida Miežinskienė, po kojos operacijos grįžusi į namus baigia sveikėti.

• Antanina Račienė išvyko keletai savaitėlių pasilsėti ir pasisvečiuoti Mar del Platon.

• Dangulė su Romualdu Valentini atostogas praleido Mar del Platos paplūdimyje.

• Marija ir Juozas Kanapinskas vasarojo pp. Katinų ūkyje, Tigre salose.

• Povilas Mikalauskas, paviešėjęs kurį laiką Montevideo grįžo į Buenos Aires.

• Adėlė Gudelevičienė su sūnum Oracijum vasaros atostogas leidžia Floresta, Urugvajuje.

• Veronika Kanapinskaitė su vyru Miranda vasaros atostogų cezuono į jskūrę Mar del Platoį, kur ilsisi ir yra atidarę foto studiją.

• Petras Blumbergas, baigęs Aušros Vartų mokyklos 6 skyrius, įstojo į Quilmes aviacijos industrialinę mokyklą.

• Rikardas Muškėtas, ekonomijos fakulteto studentas ir muzikos atlieka karinę tarnybą Palomaro kvaalėrijoje.

• Vadopalaitė - Platakienė Ona gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad 1961 m. sausio mėn. 20 d. mirė jos motina Vasilauskaitė - Vadopaitė Ona 82 m. amžiaus ir yra palaidota Subačio kapinėse, kur paskutiniu laiku gyveno pas dukterį Subačiūne.

ALOS TARYBOS POSĖDIS

įvykęs 1961 m. vasario mėn. 17 d. A. L. Centro bibliotekoje, Tabare 6950, Buenos Aires, kuriame dalyvavo:

Tarybos pirm. J. Čikštas, sek. St. Babronis, "A. L. Balso" leid. P. Ožinskas ir red. Konstantinas Norkus, SLA atstovas Povilas Daratėnas, ALB pirm. Ignas Padvalskis, LIC pirm. Zeferinas Juknevičius, "Laiko" atstovas kun. A. Lubickas, Lietuvių Centro atstovai: pirm. St. Džiugis, išd. A. Misiūnas, A. Rinkevičius, K. Žiulis, šv. Cecilijos choro atst. K. Misiūnas.

Pagrindinis klausimas buvo sutarti ir nustatyti aiškiai Lietuvos Nepriklausomybės 43 metų atkūrimo sukakties minėjimo programą, butent: 18.II.1961 p. Pijaus Sakalausko dovanoto vainiko padėjimas prie San Martin karsto Bs. As. katedroje; 19.II.1961. dalyvavimas Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje iškilmingose už Lietuvą Tėvynę pamaldose ir 4.III.1961 pilietinio iškilmingo minėjimo programa, kuriai vadovauti buvo sutarta kviešti

ALC sek. L. Lemberį, ispaniškai ir lietuviškai kalboms p. inž. Joną Gaidimauską ir Bs. As. universiteto stud. plė. Eugeniją Čikštaitę; komp. V. Rymavičiaus vadovaujama šv. Cecilijos chorą; TF ir LIC pirmininkus su pranešimais bei rezoliucijomis; ALC jaunių Taut. Ansamblių vadovaujama V. Balčiūno; vad. Artūro Kaminsko ALC instrumentalinį kvartetą; Ansamblių iš Avellanedos ir kitas menines jėgas.

Buvo nutarta pasiųsti Brazilijos prez. J. Quadro notą-prašymą dėl Lietuvos Atstovybės panaikinimo ar kėsnimosi panaikinti.

LIC Z. Juknevičius referavo dėl 21.000 pezų skolos susidariusios dėl Arg. Liet. Kongreso išlaidų. Visi parėmė inž. St. Babronio pasiūlymą kreiptis į JAV atstovybę bei ten Lietuvos užsaldyto Izdo kasininkus, kad tą Argentinos Lietuvių pinigine maštą panaikintų apmokant ekoį.

Sekantis ALOST posėdis įvykęs ten pat 1961.II.24 dar tik ryškiau apibrėžė praėjusiuose susirinkime svarstytus klausimus ir tie patys asmenys dalyvavo išskyrus p. Z. Juknevičių.